

Obec Sučany
Materská škola, Ul. Hurbanova 10, 038 52 Sučany

Školský vzdelávací program **MALÍ PRIATELIA PRÍRODY**

Materská škola - „Zvonček“

Mgr. Andrea Krčulová, riaditeľka MŠ

Malí priatelia prírody

Názov školského vzdelávacieho programu	Školský vzdelávací program Malí priatelia prírody
Stupeň vzdelania	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	1 – 4 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Celodenná, poldenná
Vyučovací jazyk	Slovenský
Prerokovaný v pedagogickej rade	Dňa 25. 08. 2026
Prerokovaný v rade školy	Dňa 16. 07. 2026
Vydaný riaditeľom materskej školy	Dňa 01. 09. 2026
Vydaný dňa	01.09. 2016 (dátum prvého vydania)

Predkladateľ:

- **Názov školy:** Materská škola
- **Adresa:** Hurbanova 10, 038 52 Sučany
- **Riaditeľ školy:** Mgr. Andrea Krčulová
- **Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:** Mgr. Andrea Krčulová
- **Kontakt:** tel. číslo: +421/43 4293 226, +421 911-832-018
- **E-mail:** skolka@sucany.sk
- **Webové sídlo:** www.mssucany.info

Zriaďovateľ:

- **Názov:** Obec Sučany
- **Adresa:** Námestie SNP č. 31, 038 52 Sučany
- **IČO:** 00316938
- **Kontakt:** tel. číslo: +421/43 4241010
- **Webové sídlo:** www.sucany.sk

Právny rámec vypracovania

Školský vzdelávací program bol vypracovaný podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a vývoja a mládeže Slovenskej republiky dňa 6. júla 2016 pod číslom 2016-17780/27322:1-10A0 s platnosťou od 1. septembra 2016. Rešpektuje všetky legislatívne zmeny v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov, definujúce povinné zavádzanie inklúzie a Katalógu podporných opatrení.

Platnosť a revidovanie dokumentu

Dokument je otvoreným didaktickým materiálom, ktorý sa upravuje a reviduje na základe legislatívnych zmien, analýzy výchovno-vzdelávacej činnosti a potrieb materskej školy.

Stav dokumentu	Dátum účinnosti	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2016	Prvotné vydanie školského vzdelávacieho programu
Revidovanie	01. 09. 2017	Dodatok č. 1 (2017-12386:1-10A0)
Revidovanie	01. 09. 2018	Zmena v súlade s § 7 ods. 4 Školského zákona č. 245/2008 Z. z.
Revidovanie	11. 04. 2022	Komplexná revízia ŠkVP vrátane Učebných osnov (prerokované 04. 03. 2022)
Revidovanie	01. 09. 2026	Dodatok č. 2 – Aktualizácia obsahu ŠkVP v súlade s novelou školského zákona účinnou od 1. januára 2026 (zapracovanie princípov inkluzívneho vzdelávania a stratégie digitálnej transformácie)

Obsah:

1. Školský vzdelávací program „Malí priatelia prírody“	5
2. Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy.....	8
3. Stupeň vzdelania	12
4. Dĺžka dochádzky štúdia a formy výchovy a vzdelávania.....	13
5. Učebné osnovy.....	14
6. Vyučovací jazyk	126
7. Systém podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	127
8. Stratégie digitálnej transformácie vzdelávania.....	129

1. Školský vzdelávací program „MALÍ PRIATELIA PRÍRODY“

„Všetky knihy zažltnú, len kniha prírody má každý rok nové, nádherné vydanie.“

Andersen

Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Poloha materskej školy, ako aj prostredie okolo nej, ponúka bezprostredný kontakt s prírodou, preto sme sa rozhodli zamerať náš program na podporu environmentálnej výchovy. Charakterizuje nás aj logo materskej školy, ktoré ju dodnes označuje ako Materská škola „Zvonček“.

Čo znázorňuje logo „Zvonček“?

- Zvonček charakterizuje celú prírodu , všetko živé na našej zemi (ľudí, živočíchov, rastliny, svetlo, vodu).
- Logo skrýva v sebe environmentálnu , zdravotnú a regionálnu, kultúrnu výchovu. Pedagogickí zamestnanci využívajú znaky v edukačnom procese ako motivačné prvky.
- Tieto znaky sú pridelené na triedy:

	1. trieda Kvietky ...vyjadrujú krásu a čistotu prostredia. Rôznorodosť, farebnosť, nežnosť a krehkosť kvietkov s individuálnym prístupom v starostlivosti pri pestovaní a raste sú ako deti. Každé je z iného prostredia, inej povahy a kultúry. Pri rešpektovaní ich individuality a správnom vedení prinášajú radosť a potešenie.
---	--

	2. trieda Lienky ...vyjadrujúci malého živočícha, ktorý je zraniteľný a zároveň nápomocný. Lienka je pre nás i symbolom čistoty prírody a zdravého životného štýlu, zásad, ktoré vstúpujeme deťom prostredníctvom projektov, ktorých cieľom je vzdelávacími činnosťami smerovať k zdravému spôsobu života, vstúpaniu základných hodnôt s ohľadom na zdravie, skrášľovania svojho okolia, regiónu a k ochrane životného prostredia.
	3. trieda Slniečka ...vyjadrujúce teplo a svetlo, symbol života a energie. Lúče slnka vyžarujú pozitívnu energiu a vnášajú harmóniu, pokoj, svetlo, sú pozitívnym zdrojom vplývajúcim na naše zdravie. Spolu s deťmi chceme objavovať a poznávať svet plný farieb, tónov, vôní, pokoja a zdravého spôsobu života. V triede vytvárame prostredie lásky, tepla a bezpečia pre deti, ktoré sú zároveň našimi slniečkami.
	4. trieda Včielky ... vyjadrujúcu život v prírode, opelenie. Včielky žijú v spoločenstvách, a tak aj my trávim čas v materskej škole v jednom takom spoločenstve. Vzájomne sa podporujeme, robíme spoločné veci a sme užitoční a pracovití v tom, ako sa učíme nové veci, získavame vedomosti a zručnosti. Včielky sú označované za najviac pracovité živočíchy , preto i my sa zakaždým snažíme splniť si svedomito svoje úlohy .
	5. trieda Motýliky ...vyjadrujúci radosť zo života. Symbolizuje premenu, psychické aj fyzické dozrievanie detí- malých húseničiek, ktoré vyletia z triedy v ústrety novým vedomostiam a dobrodružstvám do základnej školy, sú plné zvedavosti, nadšenia a odnášajú si na svojich krídelkách pestrú paletu farieb vedomostí, skúseností a poznatkov vo všetkých oblastiach. V našej materskej škole prejdú i premenou od maličkých húseničiek po krásne motýle...

	6. trieda Janko Hraško ...vyjadrujúci spätosť s prírodou a ľudovými tradíciami, pre predškolákov je tiež symbolom plnenia predčitateľskej gramotnosti. Slovenská ľudová rozprávka Janko Hraško prináša deťom ľudové tradície prostredníctvom života na slovenskom vidieku, ľudovú slovesnosť, návrat a lásku k prírode, podporujeme ňou zdravé stravovanie.
---	---

Filozofia programu „Malí priatelia prírody“

Názov nášho školského vzdelávacieho programu presne odráža našu hlavnú pedagogickú líniu. Dieťa v rodine a v materskej škole vedieme k poznávaniu a chráneniu prírody prostredníctvom citových väzieb a prirodzenej detskej zvedavosti. Kladieme dôraz na to, aby sme neodovzdávali deťom hotové poznatky, ale podnecujeme ich vlastné myslenie, uvažovanie a stimulujeme ich k hľadaniu nových, tvorivých spôsobov riešenia situácií.

2. Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy

2.1 Hlavný cieľ a poslanie výchovy a vzdelávania

Hlavným cieľom predprimárneho vzdelávania v materskej škole je dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne ako základu pre školské vzdelávanie v základnej škole a pre život v spoločnosti. Materská škola vytvára komplexné a bezpečné podmienky pre úspešné inkluzívne vzdelávanie všetkých detí bez rozdielu. Pri tvorbe vlastných cieľov dôsledne vychádzame z vlastného zamerania, profilácie a podmienok materskej školy, z cieľov koncepčného zámeru rozvoja školy, zo záverov evalvačnej SWOT analýzy, z potrieb, záujmov a požiadaviek detí, zákonných zástupcov, pedagogických zamestnancov i zriaďovateľa. Východiskom sú taktiež všeobecné ciele a princípy výchovy a vzdelávania podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov a Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

- **Vízia školy:** chceme byť kvalitnou, otvorenou a modernou materskou školou, ktorá si svojou odbornou pedagogickou prácou, podnetnou výchovno-vzdelávacou činnosťou a empatickými vzťahmi dokáže získať dlhodobú spokojnosť, dôveru a rešpekt nielen detí a ich rodičov, ale aj širšej komunity a všetkých partnerov, ktorí so školou vstupujú do vzťahu.
- **Ciele Školského vzdelávacieho programu:** transformovať materskú školu na miesto, kde sa deti všestranne a harmonicky rozvíjajú, pričom si prirodzene osvojujú, budujú a udržiavajú základy zdravého životného štýlu, formovať bezpečné, podnetné a inkluzívne prostredie v rodinnej, ústretovej a vrúcnej atmosfére a vytvárať maximálne možnosti pre individuálny sebarozvoj detí s cieľom plne rozvíjať a tvorivo uplatňovať ich jedinečné schopnosti a talenty.

2.2 Vlastné ciele výchovy a vzdelávania

- **Sociálna adaptácia:** napĺňať potrebu sociálneho kontaktu dieťaťa s rovesníkmi i dospelými, individuálnym prístupom mu pomáhať prekonávať strach z nového prostredia a uľahčiť plynulú adaptáciu na inštitucionálne prostredie materskej školy.

- **Celostný rozvoj osobnosti:** cieľavedome a systematicky podporovať celostný rozvoj dieťaťa po stránke sociálno-emocionálnej, psychomotorickej, kognitívnej, morálnej a estetickej.
- **Rozvoj funkčnej gramotnosti:** rozvíjať všetky oblasti kultúrnej a funkčnej gramotnosti dieťaťa, zabezpečiť všeobecný rozvoj vo vzdelávacích oblastiach a prostredníctvom vhodných edukačných prístupov upevňovať základy individuálnych spôsobilostí.
- **Školská spôsobilosť:** budovať všetky dimenzie školskej spôsobilosti pre ľahký prechod na primárne vzdelávanie a venovať individuálnu pozornosť deťom s rozmanitými potrebami vrátane detí pokračujúcich v plnení povinného predprimárneho vzdelávania a detí zo sociálne znevýhodneného prostredia.
- **Zážitkové učenie a badateľstvo:** podporovať pozitívny vzťah k poznávaniu a učeniu prostredníctvom hry, priamej skúsenosti, zážitku, aktívneho bádania, experimentovania, pozorovania a vlastnej tvorivosti.
- **Kooperácia a prosociálnosť:** rozvíjať a podporovať schopnosť dieťaťa spolupracovať v skupine, preberať na seba primeranú zodpovednosť, konštruktívne predchádzať konfliktom a riešiť ich.
- **Ochrana práv a rešpekt:** chrániť práva dieťaťa, rešpektovať jeho individualitu, potreby a záujmy s ohľadom na jeho špecifické sociokultúrne a socioekonomické zázemie.
- **Inkluzívna podpora:** včas identifikovať deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a v úzkej spolupráci s odborníkmi im zabezpečovať optimálne podmienky na individuálny všestranný rozvoj.

2.3 Vlastné zameranie a profilácia materskej školy

Naša materská škola dôsledne využíva svoje priestorové a geografické špecifiká. Areál školy disponuje bohatou zeleňou, ihličnatými a listnatými drevinami, ktoré slúžia ako prirodzená učebňa. Členitý školský dvor umožňuje realizáciu prírodovedných aktivít založených na zážitkovom učení, aktívnom bádateľstve a systematickom formovaní pozitívneho vzťahu k prírodnému prostrediu. Profilácia školy sa opiera o koncepciu globálnej výchovy, ktorá predstavuje moderný, integrovaný prístup k predprimárnemu vzdelávaniu. Rešpektuje osobnosť dieťaťa, posilňuje hodnotovú zložku, využíva aktivizujúce metódy a podporuje demokratické princípy. Jej podstatou je chápanie súvislostí medzi lokálnym a globálnym svetom a rozvíjanie zodpovednosti za udržateľný život na Zemi. Tento prístup aktívne prepája

zamestnancov, deti, rodičov a partnerov školy, pričom v centre pozornosti stojí dieťa ako aktívna súčasť tohto sveta.

- **Vzťah k prírode a regiónu:** rozvoj environmentálnej výchovy so zameraním na spoznávanie a ochranu flóry a fauny regiónu Turiec prostredníctvom výletov, pozorovaní, pokusov a separácie odpadu v aktívnej spolupráci s rodinami a zamestnancami.
- **Zdravý životný štýl:** ochrana života a zdravia detí, podpora zdravej výživy, preventívna zdravotná výchova a systematické budovanie odolnosti proti negatívnym závislostiam.
- **Prosociálna a mravná výchova:** upevňovanie vzájomnej úcty, rešpektu a empatie medzi deťmi, zamestnancami, rodičmi a širšou komunitou so zameraním na starých rodičov, chorých, bezbranných či znevýhodnených ľudí a rozvoj schopnosti sebahodnotenia.
- **Jazyk a komunikácia:** rozvíjanie jazykovej kultúry, komunikačných schopností a predčitateľskej gramotnosti detí.
- **Pohyb a šport:** podpora telesného rozvoja formou pravidelných pohybových a športových aktivít, akými sú predplavecká príprava, lyžiarsky výcvik a osvojovanie si základov tanečných prvkov.
- **Digitálne kompetencie:** bezpečné a veku primerané získavanie základov práce s digitálnymi technológiami cez interaktívnu tabuľu, digitálne pomôcky a základy mediálnej výchovy ako podpora aktívneho učenia sa a eliminácia pasívneho prijímania obsahu.
- **Inklúzia a partnerstvo:** budovanie otvoreného inkluzívneho prostredia a rozvíjanie úzkej spolupráce s rodinami detí vrátane cielených podporných aktivít pre rodiny z marginalizovaných rómskych komunít (MRK).

2.4 Vlastné ciele vychádzajúce zo zamerania školy

- **Regionálne dedičstvo:** poznávať, milovať a aktívne chrániť unikátne prírodné a kultúrne dedičstvo regiónu Turiec.
- **Kultúrna identita:** udržiavať regionálne kultúrne tradície a formovať pôvodnú slovenskú kultúrnu identitu v kontexte globálnej multikulturality.

- **Environmentálne povedomie:** rozvíjať u detí, zamestnancov a rodičov environmentálne povedomie s dôrazom na ekologické správanie a dôsledné triedenie či minimalizáciu odpadu.
- **Národné povedomie:** posilňovať národné povedomie prostredníctvom zapájania detí do kultúrneho a spoločenského diania v obci Sučany a v regióne.
- **Empatické postoje:** kultivovať empatické postoje detí k rodičom, starším ľuďom, chorým a osobám so zdravotným postihnutím.
- **Hodnotiace spôsobilosti:** viesť deti k základom sebahodnotenia, objektívneho hodnotenia druhých, ako ani k plánovaniu vlastných jednoduchých činností.
- **Partnerstvo s rodinou:** spolupracovať s rodinou pri rešpektovaní individuálnych potrieb detí, uplatňovaní práv dieťaťa v zmysle Deklarácie práv dieťaťa a zvyšovaní ich osobnej zodpovednosti za vlastné správanie.

3. Stupeň vzdelania

- **Získanie predprimárneho vzdelania:** absolvovaním Školského vzdelávacieho programu „Malí priatelia prírody“ v materskej škole získa dieťa predprimárne vzdelanie, ktoré nadobúda úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole (absolvovaním povinného predprimárneho vzdelávania).
- **Ukončenie vzdelávania:** predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a úspešne dosiahne potrebnú školskú spôsobilosť na prechod do základnej školy.
- **Doklad o vzdelaní:** dokladom o získanom stupni vzdelania je *Osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania*. Tento oficiálny doklad vydáva riaditeľka materskej školy na predpísanom tlačíve schválenom Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, a to každému dieťaťu, ktoré úspešne absolvovalo posledný rok predprimárneho programu.

4. Dĺžka dochádzky štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka dochádzky:

Dĺžka dochádzky do materskej školy je limitovaná záujmom zákonného zástupcu dieťaťa a kapacitnými možnosťami školy. Spravidla je niekoľkoročná (1 – 4 roky). Minimálna dĺžka dochádzky je jeden školský rok, počas ktorého dieťa plní **povinné predprimárne vzdelávanie** pred nástupom na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole.

Formy výchovy a vzdelávania:

Výchova a vzdelávanie sa v materskej škole uskutočňuje v týchto formách:

- **Celodenná forma** – poskytuje sa deťom, ktorých rodičia majú záujem o celostnú výchovu, vzdelávanie a starostlivosť vrátane stravovania a popoludňajšieho odpočinku.
- **Poldenná forma** – poskytuje sa v rozsahu štyroch až piatich hodín denne v dopoludňajšom čase, pričom rešpektuje individuálne potreby a požiadavky zákonných zástupcov detí.
- **Dištančná forma** – realizuje sa výnimočne, a to len v mimoriadnych situáciách (ak je prerušená prevádzka školy podľa osobitných predpisov) v súlade s pokynmi Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a prioritne pre deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné.

5. Učebné osnovy

Učebnými osnovami Školského vzdelávacieho programu „Malí priatelia prírody“ sú výkonové štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie, ktorý je zverejnený na oficiálnom webovom sídle Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

Naša materská škola si učebné osnovy vypracováva v podobe obsahových (tematických) celkov a projektov. Tento model rešpektuje vlastné osobitosti obsahu výchovy a vzdelávania, špecifický charakter našej výchovno-vzdelávacej činnosti, ako aj zákonitosti učenia sa detí predškolského veku.

5.1 Štruktúra a plánovanie

- Učebné osnovy sú vnútorne rozdelené do **mesačných obsahových (tematických) celkov**.
- Pre zabezpečenie prehľadnosti a kontinuity pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti sú výkonové štandardy v rámci jednotlivých tém a podtém ďalej špecifikované do **týždenných celkov**.
- Vzhľadom na rozsah, povahu a náročnosť jednotlivých výkonových štandardov sa mnohé z nich v priebehu školského roka opakovane cyklicky a systematicky upevňujú.
- Jednotlivé tematické celky nie sú izolované, vo výchovno-vzdelávacom procese sa organicky prelínajú, dopĺňajú a vzájomne na seba nadväzujú.
- Učiteľky majú kompetenciu operatívne a flexibilne navrhnúť zmenu témy, upraviť jej časové trvanie alebo doplniť výkonové štandardy v závislosti od aktuálnych potrieb, záujmov a aktuálnej rozvojovej úrovne detí v konkrétnej triede.

5.2 Rozšírenie a nadstavba učebných osnov

V nadväznosti na vlastné ciele a profiláciu materskej školy sme vzdelávacie štandardy Štátneho vzdelávacieho programu rozšírili o špecifické štandardy zamerané na:

- environmentálnu výchovu a rozvoj kladného vzťahu k prírode,
- pohybovú výchovu, športové aktivity a formovanie zdravého životného štýlu,
- dopravnú výchovu, bezpečnosť a ochranu zdravia,
- jazykovú výchovu a rozvoj predčitateľskej gramotnosti,
- upevňovanie regionálnych ľudových a kultúrnych tradícií.

5.3 Krúžková činnosť a doplnkové aktivity

Tieto rozšírené štandardy a špecifické ciele sú hlbšie a cielene rozpracované v ponuke krúžkovej činnosti a doplnkových aktivít školy. Ich ciele a obsah sú organicky začlenené do učebných osnov a priamo nadväzujú na výkonové štandardy.

Materská škola organizuje tieto aktivity v súlade so školským vzdelávacím programom **len s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa a po dohode so zriaďovateľom.**

Prehľad krúžkovej činnosti materskej školy:

Číslo	Názov krúžku	Vzdelávacia oblasť / Špecifické zameranie
1.	Pohybová výchova	Pohybová príprava a prvky moderného tanca
2.	Anglický jazyk	Osvojovanie si elementárnych základov cudzieho jazyka

Prehľad doplnkových aktivít materskej školy:

Číslo	Doplnková aktivita	Vzdelávacia oblasť / Špecifické zameranie
1.	Predplavecká príprava	Osvojovanie si elementárnych základov plávania
2.	Lyžiarsky výcvik	Osvojovanie si elementárnych základov lyžovania

Pri realizácii všetkých krúžkových a doplnkových činností materská škola úzko kooperuje s rodinou a komunitou zákonných zástupcov, aby boli zaistené individuálne potreby a bezpečnosť detí.

5.4 Východiská plánovania

Východiská plánovania vyjadrujú, z akých podkladov a princípov materská škola vychádza pri každodennej tvorbe plánov výchovno-vzdelávacej činnosti.

Východiskom pre plánovanie v našej materskej škole sú:

- vzdelávacie oblasti, podoblasti a výkonové štandardy Štátneho vzdelávacieho programu,
- mesačné obsahové celky a týždenné témy vypracované našou materskou školou,
- princíp integrácie – každý obsahový celok v sebe organicky spája a prelína všetky vzdelávacie oblasti,

- didaktická flexibilita a možnosť okamžite reagovať na inovácie a aktuálne dianie v predprimárnom vzdelávaní,
- rešpektovanie dieťaťa – učebné osnovy zohľadňujú záujmy, potreby, možnosti a schopnosti detí. Zabezpečujú, že vedomosti, zručnosti a postoje sa rozvíjajú od jednoduchého k zložitejšiemu a od základného k rozširujúcemu,
- špecifické vnútorné a vonkajšie priestorové podmienky materskej školy,
- úzka spolupráca materskej školy s rodinou, základnou školou a ďalšími partnerskými inštitúciami,
- interné projekty školy (ochrana života a zdravia, environmentálna výchova a rozvoj predčitateľskej gramotnosti),
- krúžková činnosť a doplnkové aktivity materskej školy (predplavecká príprava, lyžiarsky výcvik),
- evalvácia pedagogického procesu (systém hodnotenia detí, učiteľiek a celej školy).

5.5 Pracovné postupy pri plánovaní

- **Príprava na edukačnú činnosť:** Kľúčové kompetencie detí rozvíjame vo vzájomných súvislostiach. Plán výchovno-vzdelávacej činnosti je neoddeliteľnou súčasťou každodennej prípravy pedagogického zamestnanca na prácu. Jeho presná forma, štruktúra a spôsob vedenia sú oficiálne schválené pedagogickou radou. V každej triede vypracúva plán pre svoju priamu činnosť učiteľka rannej zmeny po vzájomnej profesionálnej dohode a koordinácii s učiteľkou na popoludňajšej zmene.
- **Ranný blok a cvičenie:** Do plánovania učiteľky každodenne a systematicky zaraďujú hry a hrové činnosti podľa voľby detí, ako aj premyslené zdravotné cvičenia s využitím konkrétneho náčinia, náradia či lokomotorických prvkov. Tieto aktivity sa spravidla realizujú v dopoludňajších hodinách pred podávaním desiatej.
- **Diferenciácia cieľov:** Stanovenie a plánovanie konkrétnych úrovní dosiahnutia cieľa je plne v kompetencii učiteľky. Tá vychádza z dôkladného poznania aktuálnej rozvojovej úrovne detí v triede (na základe pedagogickej diagnostiky) a rešpektuje ich individuálne vzdelávacie potreby.
- **Autonómia učiteľa:** Podľa platných vzdelávacích štandardov si učiteľka individuálne plánuje konkrétne vzdelávacie aktivity. Autonómne si vyberá vhodné metódy, stratégie, formy a didaktické prostriedky. Stratégie a prostriedky navrhnuté v ŠkVP majú pre učiteľky odporúčací charakter.

- **Formálna správnosť:** Po úspešnej realizácii vzdelávacej aktivity učiteľka na konci plánovacieho hárku/záznamu uvádza presný dátum realizácie a svoj podpis.
- **Flexibilita stratégií:** Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti uvedené v ŠkVP predstavujú otvorený zásobník. Učiteľky z nich flexibilne vyberajú a dopĺňajú ich v závislosti od potrieb detí, uplatňovaných učebných štýlov, vlastných pedagogických kompetencií a dostupných didaktických prostriedkov.
- **Učebné zdroje a pomôcky:** Učebné zdroje a odborná literatúra sú priebežne dopĺňané a aktualizované podľa potrieb školy a aktuálneho nákupu moderných didaktických pomôcok.
- **Evalvačné nástroje:** Metódy a prostriedky hodnotenia presne vymedzujú spôsoby, akými učiteľky overujú mieru dosahovania cieľov. Tieto nástroje si môžu priebežne rozširovať o ďalšie formy pedagogickej diagnostiky vhodné pre konkrétnu situáciu.
- **Informovanosť rodičov:** Učiteľka môže aktuálny prehľad plánovaných tém, cieľov a aktivít zrozumiteľnou a prehľadnou formou sprístupniť rodičom na informačnej nástenke triedy alebo prostredníctvom schváleného elektronického komunikačného systému.

5.6 Výkonové štandardy neviazané na obsahové celky

V plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti sa uplatňujú aj výkonové štandardy, ktoré nie sú striktne viazané na konkrétny týždenný obsahový celok. Tieto štandardy dopĺňa učiteľka flexibilne na základe aktuálnych situácií a potrieb konkrétnej triedy.

Jazyk a komunikácia:

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami (deťmi i dospelými).
- Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku), udržiava očný kontakt a hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii.
- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.
- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.
- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.
- Rozumie spisovnej podobe jazyka.
- Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je spisovná reč dôležitá, a uvedie jednoduché príklady.
- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (udalosti, dej, fakty, informácie).

- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.
- Vyjadruje obsahy a zážitky z čítania vo výtvarných, dramatických a hudobno-pohybových činnostiach.
- Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou a prozaickými žánrami.
- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.
- Používa knihu správnym a šetrným spôsobom.
- Rozčlení zvolené slová na slabiky a vyčlení začiatočnú hlásku slova.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane, prstov a zápästia.
- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, udržiava primeranú vzdialenosť očí od podložky, drží ceruzku správnym úchopom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku.

Matematika a práca s informáciami:

- Postaví stavbu z primeraného množstva stavebnicových dielov podľa predlohy, podľa pokynov alebo na danú tému.

Pravidlá implementácie a inklúzie:

- Jednotlivé týždenné témy je možné podľa potrieb učiteliek danej triedy zlúčiť, flexibilne prispôbiť alebo zmeniť ich poradie (napr. z dôvodu materiálno-technického zabezpečenia či aktuálneho počasia).
- Pri realizácii projektov, krúžkov, doplnkových aktivít a iných spoločných podujatí materskej školy je nevyhnutná úzka kooperácia všetkých pedagogických zamestnancov.
- V prípade potreby vzdelávania dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) vytvára materská škola v úzkej súčinnosti s **Centrom poradenstva a prevencie (CPP)** optimálne podmienky prostredníctvom Individuálneho vzdelávacieho programu (IVP), prípadne postupuje podľa vzdelávacích programov určených pre deti so špecifickým znevýhodnením.
- V čase letných prázdnin (júl, august) sa výchovno-vzdelávacia činnosť plánuje a realizuje primárne formou voľných hier, outdoorových aktivít a rekreačných činností.

5.7 Výkonové štandardy plnené priebežne a každodenne

Tieto výkonové štandardy sa plnia cyklicky a systematicky počas celej dochádzky dieťaťa do materskej školy. Sú pevnou súčasťou hier a činností podľa výberu detí, zdravotných cvičení, pobytu vonku, stravovania a popoludňajších vzdelávacích aktivít.

Matematika a práca s informáciami:

- Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázkov podľa predlohy alebo pokynov na danú tému.
- Nakreslí, rozlíši, vymodeluje a pomenuje rovnú a krivú čiaru.
- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v labyrinte.
- Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti (farba, tvar, veľkosť, materiál) a vyberie zo skupiny všetky objekty s touto vlastnosťou.

Človek a príroda:

- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.
- Vymenuje ročné obdobia a uvedomuje si cyklické zmeny v prírode počas roka.
- Identifikuje základné prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.

Človek a spoločnosť:

- Opíše režim dňa, plynule rozpráva o svojich záľubách a jednoduchých povinnostiach.
- Vie, koľko má rokov, a orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch (deň, týždeň, mesiac, rok).
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov.
- Pri opise krajiny správne používa pojmy (vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník).
- Pozná najznámejšie prírodné krásy a špecifiká regiónu **Turiec** (napr. rieku pretekajúcu regiónom, blízke pohoria či vodné plochy).
- Vymenuje významné lokálne objekty v obci **Sučany** a blízkom okolí (historické budovy, pamätihodnosti).
- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.
- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s deťmi i dospelými.
- Volí vhodný pozdrav vzhľadom na situáciu, odzdraví a automaticky používa prosbu, poďakovanie či ospravedlnenie.
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania a správa sa ohľaduplne.
- Spolupracuje v skupinovej činnosti a v dialógu dokáže aktívne vypočuť iných.
- Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie rovesníkov i dospelých.

- Sústreďí sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností a dokončuje individuálnu alebo skupinovú prácu.
- Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií u seba aj u druhých.
- Správa sa priateľsky, požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje, a sám aktívne poskytne či rozdelí pomoc alebo veci iným.
- Nenásilne rieši konflikty, odmieta nevhodné správanie a uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho konania.

Človek a svet práce:

- Bezpečne používa náradie a nástroje pri príprave či úprave predmetov a materiálov.
- Používa predmety dennej potreby, elementárne pracovné nástroje v dielni, v triede či v záhrade.
- Zručne manipuluje s drobnými predmetmi a rôznorodým materiálom.

Umenie a kultúra:

- Spieva piesne, riekanky a aktívne počúva hudobné skladby pre deti či spev učiteľky.
- Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.
- Skladá, spája a lepením vytvára z rôznych materiálov a tvarov nové plošné i priestorové zostavy a pomenuje ich.
- Vystrihuje časti obrázkov a modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.
- Hravo experimentuje s farbami, vyjadruje nimi svoje pocity a výtvarne stvárňuje predstavy o svete vrátane kresby postavy.

Zdravie a pohyb:

- Udržiava správne držanie tela v stoji a v sede.
- Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie.
- Má plne osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety, umývanie rúk po toalete, pred jedlom a pod.).
- Ovláda základné sebaobslužné činnosti (obliekanie, obúvanie).
- Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), správne používa príbor a dodržiava čistotu.
- Udržiava poriadok vo svojom bezprostrednom okolí.
- Ovláda správnu techniku chôdze, behu a rešpektuje pravidlá v pohybových hrách.

5.8 Učebné osnovy – obsahové celky a témy

Učebné osnovy našej materskej školy sú rozpracované do **10 mesačných obsahových celkov**, ktoré sa ďalej vnútorne členia na konkrétne týždenné témy. Časová realizácia jednotlivých celkov je flexibilná, témy majú odporúčací charakter a učiteľky môžu v závislosti od pedagogických potrieb vytvoriť v rámci celku aj úplne novú tému.

V úvode každého obsahového celku je pevne zadaný:

- názov obsahového celku a časové trvanie,
- charakteristika celku a ponuka týždenných tém,
- odporúčané stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti a učebné zdroje,
- metódy a prostriedky hodnotenia dosiahnutia vytýčených výkonových štandardov.

Jednotlivé obsahové celky nie sú izolované, vo výchovno-vzdelávacom procese sa navzájom prehlbujú, dopĺňajú a komplexne prelínajú.

UČEBNÉ OSNOVY, OBSAHOVÉ CELKY, TÉMY

MESIAC	OBSAHOVÉ CELKY	TÉMY
SEPTEMBER	MIESTO, KDE ŽIJEME 	Vitajte v škôlke U nás doma Cesta do škôlky Panáčik Dopraváčik
OKTÓBER	FAREBNÁ JESEŇ 	Plody jesene Les a jeho tajomstvá Lesné a voľne žijúce zvieratá Jeseň sa oblieka Jeseň života

NOVEMBER	VESMÍR A PLANÉTA ZEM 	Svätomartinské dni Naša planéta Zem Vesmír a jeho tajomstvá Striedanie dňa a noci
DECEMBER	ADVENTNÝ ČAS 	Mikuláš Chystáme si darčeky a vianočné ozdoby Sviatky radosti a pokoja
JANUÁR	PANI ZIMA KRAĽUJE 	Nový rok, mesiace v roku, ročné obdobia Rozprávky pod snehovou perinkou Príroda spí - zvieratká v zime

		Zimné športy – zimné radovánky
FEBRUÁR	MOJE TELO – DOKONALÁ SKLADAČKA 	Zdravý životný štýl Moje telo – dokonalá skladačka Zdravá strava – zdravé potraviny Fašiangy – turíce
MAREC	JAR KLOPE NA OKIENKO 	Živá a neživá príroda Prebúdzanie prírody Domáce a hospodárske zvieratá a ich mláďatá Priatelia operenci
APRÍL	POZNÁVAME PRÍRODU 	Veľká noc Bezpečne doma v škole a v prírode Čo nepatrí do prírody – deň Zeme

		Jarné záhrady
MÁJ	ROZKVITNUTÁ JAR 	Moja rodina – keď chodia mama s otcom do práce Moja zlatá mamička Rozkvitnutá jar Hmyz – od húsenice k motýľovi, od včielky k medíku Voda v prírode
JÚN	ŠŤASTNÉ DETI 	Čaro nášho detstva Naša obec – naša vlasť Exotické zvieratá Prišlo leto

SEPTEMBER

Mesiac	Obsahový celok	Témy	Časová dotácia
IX.	Miesto, kde žijeme 	Vitajte v škôlke U nás doma Cesta do škôlky Panáčik Dopraváčik	4 týždne

Deti sa prostredníctvom vybraných tém socializujú a zoznamujú sa so svojím blízkym okolím. Prostredníctvom rôznych edukačných hier sa oboznamujú s prostredím materskej školy, novými kamarátmi, rovesníkmi a personálom. Hravou formou predstavujú seba aj svoju rodinu. Deti, ktoré prichádzajú do materskej školy prvý raz, prekonávajú adaptáciou strach z nového prostredia a učia sa nadväzovať kontakty. Oboznamujú sa s činnosťami v škole a s jej blízkym okolím. Deti sa okrem bezprostredného areálu MŠ oboznamujú aj so životom v obci Sučany, s jej prírodnými a kultúrnymi zaujímavosťami, základnými pravidlami bezpečného prechádzania cez cestu a s dopravnými situáciami v aktívnej súčinnosti s Obecným hasičským zborom.

Hlavné ciele obsahového celku:

- Úspešne zvládnuť proces adaptácie a plynule sa začleniť do kolektívu triedy.
- Uvedomovať si vlastnú identitu, pomenovať členov rodiny a príbuzenské vzťahy.
- Spoznať blízke okolie a dôležité budovy v obci Sučany.
- Uplatňovať základné pravidlá bezpečného správania sa v cestnej premávke v roli chodca.
- Zoznámiť sa s prácou a prínosom Obecného hasičského zboru a záchranných zložiek.
- Rozvíjať základy ekologického správania prostredníctvom triedenia odpadu v MŠ i doma.

Prehľad týždenných tém a špecifických cieľov:

Téma týždňa	Špecifické ciele edukačných aktivít
1. Vitajte v škôlke	Oboznamuje sa s novým spoločenským prostredím, zvyká si na organizáciu dňa a rešpektuje pravidlá triedy. Spoznáva interiér a exteriér MŠ, zamestnancov, nových kamarátov a identifikuje svoju značku na skrinke. V rámci eko-projektu sa učí správne triediť odpad v priestoroch školy.
2. U nás doma	Posilňuje vzťah k rodine a uvedomuje si vlastnú identitu. Pomenuje svoju adresu, predstaví členov rodiny a priradí k sebe príbuzenské vzťahy. Rozlišuje regionálnu a národnú príslušnosť (Slovák/Slovenka). V rámci eko-projektu prenáša návyky triedenia odpadu do domáceho prostredia.
3. Cesta do škôlky	Nadobúda kompetencie správneho chodca. Poznáva obec, jej prírodné okolie a lokalizuje dôležité inštitúcie (hasičská stanica, pošta, obecný úrad, základná škola, lekár). V rámci eko-projektu si všíma čistotu verejného priestranstva v obci a učí sa eliminovať odpad v prírode.
4. Panáčik Dopraváčik	Zdôvodňuje význam pravidiel cestnej premávky s dôrazom na bezpečnosť detí (používanie reflexných viest, prvok „vidieť a byť videný“). Pozná vybrané dopravné značky, funkciu semaforu a triedi dopravné prostriedky. Získava poznatky o ekologickej doprave v rámci celoročného projektu <i>Eko-vláčik Separáčik</i> .

Primárne vzdelávacie oblasti:	<i>Jazyk a komunikácia</i> <i>Človek a spoločnosť</i> <i>Matematika a práca s informáciami</i> <i>Človek a príroda</i>
--	--

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

VZDELÁVACIA OBLASŤ – JAZYK A KOMUNIKÁCIA

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.
- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.
- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu(napr. udalostí deja, faktov, informácií a i.)
- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach.
- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.
- Používa knihu správnym spôsobom.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.
- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.
 - Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

- Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou.
- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.
- Určí (označí) objekt na základe popisu polohy pomocou slov a slovných spojení : hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za , medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede(miestnosti, obrázka...)
- Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnicových dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému.
- Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázkov podľa predlohy, pokynov a na danú tému.
- Nakreslí, rozlíši, vymodeluje a pomenuje rovnú a krivú čiaru.

- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci(v bludisku, na jednoduchej mape).
- Odmeria vzdialenosť a určený rozmer predmetu(v skutočnosti, aj na obrázku)odhadom a pomocou určenej aj zvolenej neštandardnej jednotky (krok, dlaň, pomocný predmet). Výsledok merania vysloví počtom použitých jednotiek merania (v obore do 10).
- Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti(farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.) .
 - Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou(napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.) .
 - V usporiadanom rade určí objekt na základe slov prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za.
 - Rozhodne, či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A PRÍRODA

- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.
- Vymenuje ročné obdobia.
- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše.
- Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše.
 - Uvedie príklade, kde sa v prírode nachádza voda.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

- Opíše režim dňa.
- Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach.
- Vie, koľko má rokov, pozná ročné obdobie, príp. aj mesiac svojho narodenia.
- Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca, roka.

- Opisuje interiér a exteriér materskej školy alebo inej známej budovy.
- Opisuje známe trasy na základe orientačných bodov.
- Uvedie adresu svojho bydliska.
- Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia(napr. obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia a iné).
- Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov.
- Pozná rôzne druhy dopravných prostriedkov.
- Pozná význam vybraných dopravných značiek.
- Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.
- Vymenuje niektoré historicky významné lokálne objekty, napr. hrad, zámok
- Vymenuje členov blízkej rodiny, identifikuje príbuzenské vzťahy v blízkej rodine.
- Predstaví sa deťom i dospelým, oslovuje menom rovesníkov v triede, pozná mená učiteliek v triede.
- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami- deťmi i dospelými.
- Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu a odzdraví primerane situácii.
- Používa prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.
- Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.
 - Opíše aktuálne emócie.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SVET PRÁCE

- Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.
- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.
- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.
 - Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj 3/4 takte.
- Spieva piesne a riekanky.
- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.
- Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.
 - Vyjadří charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Vystrihuje časti obrázkov.
- Spája časti obrázkov lepením.
- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.
- Pomenuje základné a zmiešané farby.
- Hravo experimentuje s farbami.
- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.
- Kreslí postavu.
- Opíše obsah kresby.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ZDRAVIE A POHYB

- Má správne držanie tela v stoji a v sede.
- Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie.
- Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).
- Ovláda základné sebaobslužné činnosti.
- Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.
- Udržiava poriadok vo svojom okolí.
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.

Odporúčané stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- **Hra ako základná metóda:** Edukačné hry, konštruktívne, námetové, didaktické, pohybové a hudobno-pohybové hry.
- **Pohyb a outdoorové aktivity:** Pohybové a relaxačné cvičenia, športové aktivity na školskom dvore, vychádzky do prírodného prostredia, spoznávanie bezprostredného okolia obce Sučany.
- **Bádateľské a praktické činnosti:** Objavovanie, pozorovanie, experimentovanie, eko-aktivity v areáli materskej školy a v obci, zber a kreatívne využívanie prírodného i umelého materiálu.
- **Vizuálne a grafomotorické činnosti:** Grafomotorické cvičenia, kreslenie, maľovanie, modelovanie, strihanie, lepenie, zostrojovanie z makiet, tvorba fotogalérie.
- **Kognitívne a komunikačné stimuly:** Manipulácia s predmetmi, cielený rozhovor, rozprávanie príbehov, priradovanie, triedenie, opis, pantomíma, jasné vysvetlenie a modelovanie reálnych situácií.
- **Práca s textom a audiom:** Práca s detskou knihou, čítanie literatúry, počúvanie rozprávok a poézie, dramatizácia príbehov, aktívne počúvanie hudby a spev učiteľky.

- **Socializácia a emócie:** Ranný kruh, riadená komunikácia emócií, sebahodnotenie, oslavy osobných sviatkov detí (narodeniny, meniny).
- **Digitálne technológie:** Práca s certifikovaným edukačným softvérom na počítači a interaktívnej tabuli.

Odporúčané učebné zdroje:

Osobné značky detí, hračky, stavebnice a skladačky, certifikované didaktické pomôcky, predmety dennej potreby v MŠ, puzzle, tematické kútiky v triedach, pracovné zošity, detská a odborná literatúra, audio a video materiály (CD, DVD, digitálne príbehy), výtvarný a pracovný materiál, telocvičné náčinie a náradie, špecifické pomôcky na dopravnú výchovu, interaktívna tabuľa, bezpečné digitálne hračky, zberné nádoby a učebný model *Eko-vláčik Separáčik* (konkrétny výber sa prispôsobuje individuálne potrebám jednotlivých tried).

Implementované interné projekty v tomto celku:

- **Eko-vláčik Separáčik v MŠ** (celoročný projekt triedenia odpadu v škole a v rodinách)
- **Deti, pozor, červená!** (intenzívna spolupráca s Dobrovoľným hasičským zborom Sučany a záchrannými zložkami)
- **Chceme dýchať čistý vzduch** (environmentálna osвета)
- **Poznávame a chránime prírodné a kultúrne prostredie Turca**
- *Využitie metodických a projektových materiálov:* Lienka Bodkulienka, Filip – Modrá starénka, Evička je zdravá, Filip v krajine zdravia.

Metódy a prostriedky hodnotenia dosiahnutia cieľov:

- Pravidelná pedagogická diagnostika v rámci ranných kruhov.
- Priebežné formatívne slovné hodnotenie formou adresnej pochvaly a motivujúceho povzbudení.
- Rozhovor, stimulácia detského sebahodnotenia a hodnotenia správania iných na základe prijatých pravidiel.
- Analýza detských pracovných, grafických a výtvarných produktov (pracovné zošity, výstavy prác).
- Samokontrolné didaktické hry a cielené diagnostické metódy sledovania rozvoja dieťaťa.

OKTÓBER

Mesiac	Obsahový celok	Témy	Časová dotácia
X.	Farebná jeseň 	Plody jesene Les a jeho tajomstvá Lesné a voľne žijúce zvieratá Jeseň sa oblieka Jeseň života	5. týždňov

Charakteristika obsahového celku:

Deti prostredníctvom zážitkového učenia a rôznych edukačných aktivít spoznávajú typické znaky jesene. Pozorujú zmeny v prírode a jesenné počasie, pričom si upevňujú poznatky o ochrane vlastného zdravia. Rozlišujú základné ekosystémy (les, pole, lúka) a experimentujú s prírodnými javmi.

Významná časť je venovaná poznávaniu plodov jesene – rozlišovaniu ovocia, zeleniny, húb či lesných plodov, s dôrazom na osvojovanie si hygienických návykov pri ich konzumácii. Deti skúmajú pestrú farebnosť jesennej prírody, rozvíjajú si estetické cítenie a pracujú s prírodným i odpadovým materiálom. Prostredníctvom praktických environmentálnych činností si budujú ochranné postoje k prírode. Regionálny rozmer tvorí spoznávanie blízkeho okolia a prírodných krás (Národný park Malá Fatra, Veľká Fatra, Lesopark Sučany).

Záver celku patrí téme „Jeseň života“, kde deti rozvíjajú sociálne a emocionálne kompetencie, prejavujú úctu k starším a prezentujú sa na kultúrnych vystúpeniach v obci.

Hlavné ciele (Výkonové štandardy):

- **Rozlišuje a pomenuje** typické znaky ročných období so zameraním na jeseň.
- **Opisuje a porovnáva** charakteristické znaky krajiny (les, pole, lúka).

- **Identifikuje a triedi** vybrané druhy ovocia, zeleniny, lesných plodov, rastlín a húb.
- **Uplatňuje** správne hygienické návyky pri manipulácii s potravinami a ich konzumácii.
- **Rozoznáva, pomenováva a kombinuje** základné aj zmiešané farby v jesennej prírode a v umeleckej tvorbe.
- **Aktívne využíva** a rozširuje si slovnú zásobu pri opise jesenných javov.
- **Tvorivo pracuje** s rôznym prírodným a odpadovým materiálom pri zhotovovaní produktov.
- **Spoznáva a lokalizuje** prírodné útvary a chránené územia vo svojom regióne (Malá Fatra, Veľká Fatra, Lesopark Sučany).
- **Experimentuje** s prírodnými javmi a overuje ich vlastnosti jednoduchým pokusom.
- **Prejavuje** úctu k starším ľuďom a kooperuje pri príprave kultúrneho vystúpenia pre komunitu.

Primárne vzdelávacie oblasti:	➤ <i>Jazyk a komunikácia</i> ➤ <i>Človek a spoločnosť</i> ➤ <i>Matematika a práca s informáciami</i> ➤ <i>Človek a príroda</i>
---	--

Téma týždňa	Špecifické ciele edukačných aktivít
Plody jesene	Poznáva niektoré druhy ovocia a zeleniny a jesenné plody záhrad, polí a lúk (obilie, cukrová repa, bylinky). Oboznamuje sa s plodmi od elementárnej úrovne až po ich spracovanie a výrobu produktov na ďalšiu prípravu jedla (napr. od ovocia po kompót, od včielky po medík, od zrna po chliebík). Rozpráva o ľudových tradíciách (Dožinky, Michalská slávnosť) ako o oslave a poďakovaní za

	úrodu z polí, lúk a záhrad. Oboznamuje sa s ľudovými remeslami a pracovnými profesiami, ako je pekáč, mlynár, cukrár, bylinkár, včelár a pod. Rozvíja si zmyslové vnímanie cez farby, vône, chute a zážitky. Opisuje krajinu, prírodné krásy a postup zhotovenia jednoduchých výrobkov z plodov jesene. Spolupracuje s rodičmi na vytvorení postavičiek z plodov jesene a prezentuje ich na spoločnej výstavke výtvorov.
Les a jeho tajomstvá	Spoznáva a registruje prírodné reálie, les a lesopark. Rozlišuje ihličnaté a listnaté stromy, kríky a ich rôzne druhy plodov. Vedie dialóg o živote stromu a o využití plodov stromov a kríkov ako potravy pre zvieratá. Spoznáva gaštan, dub, buk, javor, lipu a brezu. Rozlišuje kríky (šípka, čučoriedka, malina), jedlé huby a hříby (dubák, kuriatka, plávka, bedľa) a jedovaté huby (muchotrávka, satan a pod.).
Lesné a voľne žijúce zvieratá	Spoznáva les a jeho obyvateľov. Identifikuje voľne žijúce lesné zvieratá a opisuje ich prípravu na zimu a zimný spánok (medveď, líška, vlk, jeleň, srnka, diviak, ježko, veverička, myška) a spoznáva hmyz (mravec, lienka, cvrček).
Jeseň sa oblieka	Charakterizuje jeseň ako ročné obdobie a menuje jej typické znaky. Realizuje krátkodobé pozorovanie počasia a vymenúva vhodné oblečenie na jeseň. Vedie dialóg o kolobehu vody v prírode a o potrebe vody pre človeka, zvieratá, rastliny aj celú planétu. Uvádza charakteristické znaky počasia (dážď, vietor) a porovnáva stupnicu pohybu vzduchu pomocou pokusov s vetrom (vrtuľky, šarkan a pod.).
Jeseň života	Pripomína si svojich starých rodičov (stará mama, starý otec) pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Pripravuje pre nich darčeky a besiedku. Na základe metafory porovnáva jeseň ako ročné obdobie s jeseňou ľudského života.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

VZDELÁVACIA OBLASŤ – JAZYK A KOMUNIKÁCIA

- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.
- Reaguje na neverbálne signály(gestá, mimiku), udržiava očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii. (vystúpenie)
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.
- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.
- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu(napr. udalostí, deja, faktov, informácií).
- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno- pohybových činnostiach.
- Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou(básničkou) a prozaickými žánrami.
- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.
- Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom.
 - Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia. (vertikálne, horizontálne línie, krivky, slučky).

VZDELÁVACIA OBLASŤ – MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

- Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou.
- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.
- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 prvkov v skupine).

- Bez zisťovania počtu predmetov manipuláciou rozdelí skupinku na 2 alebo 3 skupinky s rovnakým počtom.
- Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).
- Určí objekt na základe popisu polohy pomocou slov a slovných spojení ako sú hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede. Pomocou týchto slov opíše polohu objektu, umiestni predmet podľa pokynov.
- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci (v bludisku, na jednoduchej mape).

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A PRÍRODA

- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.
- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.
- Vymenuje ročné obdobia.
- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.
- Uvedie niektoré životné prejavy rastlín.(klíčenie, rast, rozmnožovanie).
- Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše.
- Uvedie potravinový a technický úžitok niektorých úžitkových rastlín a húb.
- Rozpozná vybrané poľnohospodárske rastliny.
- Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu.
- Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše. (lesné zvieratá).

- Identifikuje niektoré životné prejavy živočíchov.(pohyb, dýchanie...) □ Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy.
- Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov.
- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (voľný pád predmetov).
- Uvedie príklady javov, v ktorých je možné vnímať prítomnosť vzduchu.
 - Pozná význam vody pre rastliny, živočíchov, človeka.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

- Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom.
- Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.
- Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.
- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok (Dožinky, Michalská slávnosť).
- Identifikuje príbuzenské vzťahy v blízkej rodine (starí rodičia).
- Nadviaže adekvátny sociálny kontakt(verbálny, neverbálny) s inými osobami, deťmi, dospelými(mesiac úcty k starším).
- Obdarí druhých (darček pre starých rodičov).
- V dialógu vie vypočuť iných (deti i dospelých).
- Pozná najznámejšie prírodné útvary našej vlasti, napr. Vysoké Tatry alebo Dunaj. (*Pozná rôznorodosť lesa - listnatý, ihličnatý, zmiešaný.*)

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SVET PRÁCE

- Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.).

- Vhodne využíva či spracováva materiály pri modelovaní objektov alebo výrobe jednoduchých nástrojov.
- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje ho.
- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.
- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.
- Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov.
- Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (pekár, cukrár, včelár, mlynár, poľnohospodár...)
- Pozná niektoré tradičné remeslá (včelárstvo...)

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj 3/4 takte.
- Spieva piesne a riekanky.
- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.
- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.
- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.
- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Vystrihuje časti obrázkov.
- Spája časti obrázkov lepením.

- Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie) a pomenuje ho.
- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.
- Ovláda základy miešania farieb.
- Ovláda niekoľko techník maľovania.
- Pomenuje základné a zmiešané farby.
- Hravo experimentuje s farbami.
- Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.
- Používa rôzne maliarske techniky.
 - Slovné opíše obraz, sochu, dizajn (predmet) a architektúru.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ZDRAVIE A POHYB

- Má správne držanie tela v stoji a v sede.
- Uvádza príklady zdravej a nezdravej výživy.
- Ovláda základné sebaobslužné činnosti.
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.
- Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku.
- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie...
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.
- Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa a pod.).
- Zvládne turistickú prechádzku.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- **Hry a herné činnosti:** edukačné, konštruktívne, námetové, didaktické, pohybové, hudobno-pohybové a matematické hry.
- **Pohybové aktivity:** pohybové a relaxačné cvičenia, rytmizácie, zdravotné cvičenia.

- **Zážitkové učenie a príroda:** vychádzky a výlety do prírody, objavovanie, pozorovanie, experimentovanie, exkurzie.
- **Environmentálne a výskumné činnosti:** pozorovanie a skúmanie biologických procesov s rastlinami (vädnutie, hnitie, rozpad v záhrade a okolí), chuťové, čuchové a hmatové zmyslové hry, eko-pokusy (skúmanie zemskej príťažlivosti, sily vetra).
- **Pracovné a tvorivé činnosti:** výroba predmetov, práca s pracovným náradím a nástrojmi, práca podľa predlohy, zbieranie a využívanie prírodného a odpadového materiálu, zostrojovanie makiet, zobrazovanie štruktúry listov (frotáž), tvorba časopisov, plagátov a zmenšenín (makiet) lesa.
- **Umelecké a grafomotorické činnosti:** grafomotorické cvičenia, kreslenie, maľovanie, modelovanie, strihanie, lepenie, aranžovanie jesenných plodov, zhotovovanie postavičiek z prírodnín, zber a tvorba herbára jesenných listov.
- **Kognitívne činnosti:** manipulácia s predmetmi, riadený rozhovor, rozprávanie, rozlišovanie, priradovanie a triedenie predmetov podľa vlastností.
- **Jazyk a literatúra:** práca s knihou, čítanie, počúvanie rozprávok, príbehov a poézie, dramatizácia, divadielko, písanie a čítanie obrázkového listu, jazykové cvičenia a hry so slovami.
- **Komunikačné a sociálne zručnosti:** opis, pantomíma, vysvetľovanie, vytváranie modelových situácií, ranný kruh, komunikácia emócií, sebahodnotenie, oslavy narodenín a sviatkov.
- **Digitálne technológie:** práca na počítači s edukačným programom, využívanie interaktívnej tabule a digitálnych hračiek.
- **Prezentácia a výstupy:** realizácia výstavky z plodov jesene, plošné a priestorové objavovanie tvarov.

Učebné zdroje:

- **Materiálne zdroje:** hračky, stavebnice, skladanky, didaktické pomôcky, puzzle, vybavenie tematických kútikov v triedach, pomôcky na cvičenie.
- **Výtvarný a pracovný materiál:** papier, farby, nožnice, lepidlá, pracovné náradie, prírodný materiál (plody jesene, listy), čerstvé ovocie a zelenina.
- **Literatúra a predlohy:** pracovné zošity, detská a odborná literatúra k téme les, mapy, fotodokumentácia Slovenska, náčrty, šablóny a predlohy tvarov na výrobu.
- **Audiovizuálna a digitálna technika:** interaktívna tabuľa, počítač, digitálne hračky, CD, DVD, edukačné programy.
- **Interné projekty materskej školy:** (individuálne podľa tried)

- *Lienka Bodkulienka*
- *Filip – Modrá stareнка*
- *Evička je zdravá*
- *Filip v krajine zdravia*
- *Poznávame a chránime prírodné a kultúrne prostredie Turca*

Metódy a prostriedky hodnotenia:

- **Priebežné hodnotenie:** ranné kruhy, priebežné slovné hodnotenie formou pochvaly, povzbudení a motivácie.
- **Diagnostické metódy:** pedagogické pozorovanie, rozhovor, cielené didaktické hry.
- **Sebahodnotenie detí:** rozvoj sebahodnotiacich zručností detí v rannom/hodnotiacom kruhu, vzájomné hodnotenie správania iných a hodnotenie prostredia.
- **Analýza produktov:** hodnotenie pracovných a výtvarných produktov detí, prezentácia prác na výstavkách, kontrola vypracovania úloh v pracovných zošitoch, vzájomná výmena detských prác na spoločné hodnotenie.

NOVEMBER

Mesiac	Obsahový celok	Témy	Časová dotácia
XI.	Vesmír a planéta Zem 	Svätomartinské dni Naša planéta Zem Vesmír a jeho tajomstvá Striedanie dňa a noci	4 týždne

Charakteristika obsahového celku:

Deti prostredníctvom rôznych edukačných aktivít získavajú poznatky o časových vzťahoch, striedaní ročných období a elementárne predstavy o vesmíre a našej planéte Zem. Utvárajú a upevňujú si ochranné postoje k prírode, vode, vzduchu a celému životnému prostrediu. Prioritným cieľom v tomto mesiaci je rozvoj prírodovednej gramotnosti postavený na vlastnom bádaní, experimentovaní a aktívnom skúmaní.

Súčasne deti rozvíjajú svoje poznatky o kultúrnych a ľudových tradíciách súvisiacich s týmto obdobím – zameriavajú sa na príchod zimy, prípravu na advent a oslavu patróna susedného okresného mesta Martin (svätomartinské dni). V rámci prevencie a ochrany zdravia sa oboznamujú s projektmi environmentálnej a protidrogovej výchovy.

Hlavné ciele (Výkonové štandardy):

- **Získava** elementárne predstavy o Zemi ako súčasti vesmíru a tvorivo ich vyjadruje prostredníctvom výtvarných činností.
- **Rozlišuje** časové vzťahy, chápe striedanie dňa a noci a orientuje sa v cykle ročných období.
- **Spoznáva** základné informácie o svetadieloch, živote na nich a rozmanitosti detí iných rás a kultúr.
- **Praktizuje** bádanie, experimentovanie a samostatné skúmanie prírodných javov.

- **Oboznamuje sa** s históriou, kultúrou a oslavami okresného mesta Martin v rámci svätomartinských dní.
- **Vyjadruje** ochranárske postoje k prírode, vlastnej planéte a hodnotí pozitívne aj negatívne správanie ľudí v oblasti životného prostredia.
- **Uvedomuje si** dôležitosť ochrany zdravia, učí sa chrániť pred škodlivými látkami a zlými návykmi.
- **Formuluje** základné predstavy o význame vody a vzduchu pre život a zdôvodňuje potrebu ich ochrany.
- **Aktívne sa zapája** do plnenia úloh z interných projektov environmentálnej a protidrogovej výchovy.

Téma týždňa	Špecifické ciele edukačných aktivít
Svätomartinské dni	V rámci týždňa osláv patróna okresného mesta Martin spoznáva prostredníctvom edukačných aktivít, riadeného dialógu, rozprávok a príbehov o rytieroch osobnosť svätého Martina a historické obdobie, v ktorom žil. Porovnáva život ľudí v minulosti so súčasnosťou a získava elementárne poznatky o tradičných historických remeslách, ako sú tkáčstvo, pekárstvo, kováčstvo, hrnčiarstvo a pod.
Striedanie dňa a noci	Získava poznatky o dennom režime a zákonitostiach striedania dňa a noci. Prostredníctvom cieleného skúmania, experimentovania a priameho pozorovania spoznáva vybrané prírodné javy, najmä vlastnosti svetla a tieňa. V kontexte prirodzeného skracovania dní a predlžovania nocí vedie dialóg o prichádzajúcej zime a blížiacom sa období adventu.
Vesmír a jeho tajomstvá	Získava elementárne predstavy o planéte Zem ako o súčasti vesmíru a slnečnej sústavy. Vesmírne tajomstvá skúma s využitím prostriedkov mediálnej výchovy, detských encyklopédií a odbornej literatúry. Prostredníctvom praktických pokusov skúma vybrané fyzikálne a prírodné javy, ako sú magnetizmus či voľný pád predmetov (zemská príťažlivosť). Vedie aktívny dialóg o vesmíre, Slnku, planétach, vesmírnych raketách a práci kozmonautov.

Naša planéta ZEM	Získava poznatky o tom, čo tvorí planétu Zem (voda, pevnina). Oboznamuje sa so svetadielmi, rozmanitosťou života na nich a spoznáva deti iných rás a kultúr. V nadväznosti na interné projekty rozvíja diskusiu o tom, ako chrániť našu planétu a ako sa správne starať o „modrú starenku“, aby nám neochorela, čím si buduje silné ochranárske postoje.
-------------------------	--

Primárne vzdelávacie oblasti:	<i>Človek a spoločnosť</i> <i>Umenie a kultúra</i> <i>Človek a príroda</i>
--	--

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

VZDELÁVACIA OBLASŤ – JAZYK A KOMUNIKÁCIA

- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.
- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu.
 - Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie príklady.
 - Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.
 - Rozumie spisovnej podobe jazyka.
- Reprodukujú stručne obsah prečítaného textu.
- Identifikujú niektoré písmená abecedy.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov (o.i. horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá a stojatá osmička).

VZDELÁVACIA OBLASŤ – MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

- Vymenuje čísla od 1 do 10 tak ako idú za sebou.
- V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10.
- Pri usporiadaní 3 predmetov určí predmet s najväčším zvoleným rozmerom. Túto skutočnosť vysloví pomocou slov s predponou naj (najdlhší, najkratší, najužší, najtenší...).
- Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení.
- Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).
- Určí aj len hmatom, pomenuje a vymodeluje guľu.
- V skupine útvarov identifikuje (aj hmatom) kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.
- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci(v bludisku, na jednoduchej mape).
- Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A PRÍRODA

- Opíše Zem ako súčasť vesmíru.
- Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda.
- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tieň, magnetizmus, voľný pád predmetov).
- Vymenuje ročné obdobia.
- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasi.
- Odlišuje živé od neživých súčastí prírody.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

- Opíše režim dňa.
- Plynule rozpráva o svojich záľubách a povinnostiach.
- Správne používa pojmy včera, dnes a zajtra.
- Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.
- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok (Svätomartinské dni).
- Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu a odzdraví primerane situácii.
- Používa prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.
- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu pozitívne i negatívne.
- Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SVET PRÁCE

- Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.
- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.
- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.
- Pozná niektoré tradičné remeslá (napr. hrnčiarstvo, tkáčstvo, kováčstvo...)

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte.
- Imituje pohyb v hudobno – pohybových hrách.

- Vyjadri charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.
- Spieva piesne a riekanky.
- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Vystrihuje časti obrázkov.
- Spája časti obrázkov lepením.
- Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.
- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.
- Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.
- Ovláda niekoľko techník maľovania.
- Používa rôzne maliarske nástroje.
- Opíše obsah kresby.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ZDRAVIE A POHYB

- Uvádza prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.
- Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenía a preliezania.
- Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.
- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.
- Dodržiava pravidlá v hudobno - pohybových hrách.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- **Hry a herné činnosti:** edukačné, konštruktívne, námetové, didaktické, matematické, pohybové, hudobno-pohybové a špecifické eko-hry.
- **Pohybové a hudobné aktivity:** pohybové a relaxačné cvičenia, rytmizácie, spevácke činnosti a hra na detských hudobných nástrojoch.
- **Zážitkové a kooperatívne učenie:** vychádzky do prírody, objavovanie, experimentovanie, exkurzie a cielené vytváranie edukačných situácií.
- **Umelecké, konštrukčné a grafomotorické činnosti:** kreslenie, obkresľovanie, maľovanie, modelovanie, strihanie, lepenie, konštruovanie, tvorba výtvarných kompozícií na tému vesmír, práca s odpadovým materiálom a grafomotorické cvičenia.
- **Kognitívne činnosti:** manipulácia s predmetmi, riadený rozhovor, rozprávanie príbehov, priradovanie a triedenie predmetov podľa logických kritérií.
- **Jazyk a predčitateľská gramotnosť:** práca s knihou a detskou encyklopédiou, čítanie a počúvanie rozprávok, príbehov či poézie, dramatizácia a divadielko, jazykové cvičenia, reprodukcia textov, analyticko-syntetické činnosti so slovami (rozklad slov na slabiky a pod.).
- **Komunikačné a sociálne zručnosti:** ranný kruh, otvorená komunikácia emócií a rozvoj sebahodnotenia.
- **Digitálne technológie a médiá:** práca na počítači a interaktívnej tabuli s edukačnými programami, využívanie masovokomunikačných prostriedkov na vyhľadávanie a získavanie informácií.
- **Environmentálne a výskumné činnosti:** pozorovanie a skúmanie fyzikálnych a prírodných javov, zber papiera a odpadového materiálu, pozorovanie Slnka a nočnej oblohy (v aktívnej spolupráci s rodinou).

Učebné zdroje:

- **Materiálne zdroje:** hračky, didaktické pomôcky, puzzle, vybavenie tematických kútikov v triedach, pomôcky na cvičenie.
- **Výtvarný a pracovný materiál:** papier, farby, nožnice, lepidlá, odpadový materiál, prírodniny.
- **Literatúra a encyklopédie:** pracovné zošity, detská a odborná literatúra, tematické encyklopédie k téme vesmír a história, vlastné knihy detí prinesené z domáceho prostredia.

- **Audiovizuálna a digitálna technika:** interaktívna tabuľa, počítač, CD a DVD nosiče, edukačné programy, elektronické didaktické pomôcky.
- **Interné projekty materskej školy:** (individuálne podľa tried)
 - *Lienka Bodkulienka*
 - *Filip – Modrá stareňka*
 - *Evička je zdravá*
 - *Filip v krajine zdravia*
 - *Poznávame a chránime prírodné a kultúrne prostredie Turca*

Metódy a prostriedky hodnotenia:

- **Priebežné hodnotenie:** ranné kruhy, priebežné slovné hodnotenie formou adresnej pochvaly a povzbudenia detí.
- **Diagnostické metódy:** pedagogické pozorovanie, cielený rozhovor, zisťovanie správnej výslovnosti a celkovej úrovne vyjadrovania detí, didaktické hry.
- **Hodnotenie správania a sebahodnotenie:** sledovanie a hodnotenie správania detí a ich konania v rôznych spoločenských situáciách, rozvoj sebahodnotiacich schopností.
- **Analýza produktov:** hodnotenie pracovných a výtvarných produktov (najmä výstavky detských prác na tému „Vesmír“), kontrola úloh v pracovných zošitoch, vzájomná výmena prác detí na spoločné hodnotenie.

DECEMBER

Mesiac	Obsahový celok	Témy	Časová dotácia
XII.	Adventný čas 	Mikuláš Chystáme si darčeky a vianočné ozdoby Sviatky radosti a pokoja	3 týždne

Charakteristika obsahového celku:

Deti sa aktívne zúčastňujú na príprave osláv sviatkov svätého Mikuláša a Vianoc. Na základe zážitkového učenia, priameho pozorovania a hlbokého citového prežívania spoznávajú význam, zvyky a tradície adventného obdobia. Sviatočnou atmosférou a konaním dobrých skutkov si posilňujú citové a medziľudské vzťahy v kolektíve, sociálnu súdržnosť, empatiu a estetické cítenie.

Spoznávajú kultúrne dedičstvo našich predkov prostredníctvom vianočných zvyklostí, pranostík, kolied a tematickej literatúry. Prostredníctvom prežívania radosti z obdarovávaní iných a vnímania rodinného tepla sa v materskej škole vytvárajú dôležité predpoklady pre duchovný rast, duševnú rovnováhu a emocionálnu stabilitu detí.

Hlavné ciele (Výkonové štandardy):

- **Aktívne sa podieľa** na príprave a realizácii osláv sviatkov svätého Mikuláša a Vianoc v materskej škole.
- **Vyjadruje** svoje pocity, zážitky a vianočnú atmosféru pomocou rôznych umeleckých výrazových prostriedkov (výtvarných, hudobných, dramatických a literárnych).
- **Oboznamuje sa** s Dohovorom o právach dieťaťa, najmä s právom na lásku, porozumenie, bezpečie a rodinnú starostlivosť.
- **Spoznáva** tradície vianočného stolovania, upevňuje si kultúrne stolovacie návyky a spoločenské správanie.

- **Menuje a opisuje** predvianočné činnosti a práce, ktoré v domácnosti vykonávajú rodičia, a zapája sa do pomoci.
- **Prekonáva** ostýchavosť a nebojáčne vystupuje s kultúrnym programom na vianočnej besiedke pred publikom.
- **Tvorivo zhotovuje** drobné vianočné darčeky, pohľadnice alebo ozdoby a prejavuje radosť z obdarovávania druhých.

Téma týždňa	Špecifické ciele edukačných aktivít
Príde Mikuláš	Zapája sa do riadeného rozhovoru o adventnom období, pôvode svätého Mikuláša v histórii i súčasnosti a o mikulášskych zvyklostiach. Aktívne počúva tematické príbehy a rozprávky z adventného kalendára. Spolupracuje pri príprave osláv, pomáha pri zdobení vianočného stromčeka a s radosťou očakáva návštevu Mikuláša v materskej škole. Odvážne vystupuje v pripravenom kultúrnom programe, kde uplatňuje jednoduché tanečné, hudobné a dramatické prvky. Prostredníctvom aktivít je vedené k tolerancii, sociálnej súdržnosti a vzájomnému obdarovávaniu sa. V hodnotiacom kruhu sa učí pomenovať a hodnotiť svoje silné a slabé stránky (vlastnosti a správanie).
Chystáme si darčeky a vianočné ozdoby	Rozpráva o svojich pocitoch, zážitkoch, predvianočných túžbach a želaniach, pričom ich tvorivo vyjadruje rôznymi výtvarnými a pracovnými prostriedkami. Vzájomne spolupracuje a pomáha kamarátom v triede, učí sa obdarovať druhých a prejavovať úprimné priateľstvo. Citlivo vníma magickú atmosféru Vianoc prostredníctvom počúvania vianočnej hudby, spievania kolied, prezerania ilustrácií a čítania príbehov. Aktívne sa zapája do dramatizácie rozprávok a zúčastňuje sa na predvianočných tvorivých dielňach (aj v spolupráci s rodinou).
Sviatky lásky a pokoja	Poznáva, porovnáva a chápe kultúrny význam vianočných sviatkov v rodinnom prostredí i v materskej škole, so zameraním na tradičné ľudové zvyky a tradície v minulosti a dnes v regióne Turiec. Aktívne sa zapája do predvianočných príprav (tréning slávnostného vianočného stolovania, pečenie a zdobenie medovníkov). Pri výrobe vianočných ozdôb napodobňuje prácu

	remeselníkov v minulosti a dnes, pričom využíva rôzny, aj odpadový materiál. Učí sa rozlišovať, pomenovať a spracovať pozitívne i negatívne emócie. S hrdosťou prezentuje kultúrne dedičstvo a program na verejných vystúpeniach v miestnom kostole a v Robotníckom kultúrnom dome.
--	---

Primárne vzdelávacie oblasti:	➤ <i>Jazyk a komunikácia</i> ➤ <i>Človek a spoločnosť</i> ➤ <i>Umenie a kultúra</i>
--	---

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

VZDELÁVACIA OBLASŤ – JAZYK A KOMUNIKÁCIA

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami, s deťmi i dospelými.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia (*vertikálne línie , horizontálne línie ,... slučky*)
 - Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov (*o.i. horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá a stojatá osmička*).
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v kresbe , pohybových a dramatických hrách a iných činnostiach.
- Úchop a tlak ceruzky zodpovedá norme.
- Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady.
- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí deja, faktov, informácií a i.).
- Reaguje na neverbálne signály(gestá, mimiku, udržiava očný kontakt, vlastnosť prejavu prispôsobuje situácii).

- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.
- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.
- Rozumie spisovnej podobe jazyka.
- Vlastnými slovami vysvetlí slová, ktoré pozná.
- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.
- Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou a prozaickými žánrami.
- Na základe ilustrácie rozpráva jednoduchý príbeh.
- Pri činnostiach s knihou rozumie a aktívne používa výrazy: autor, kniha, strana, spisovateľ
- Identifikuje pri čítaní slová v správnej smerovej orientácii.
- Identifikuje niektoré písmená abecedy.
- Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

- Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál).
- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možností konkrétnej materskej školy), ktorá simuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti (po štvorčekoch aj po vrcholoch), vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.
- Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti (farba, tvar, veľkosť, materiál).
- Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení.

- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazca, kreslenie obrysov či identifikácie osy v obrazci (v bludisku).
- V skupine telies identifikuje kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.
- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet objektov v skupine.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A PRÍRODA

- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.
- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Vymenuje ročné obdobia.
- Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka.
- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tieň, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb).

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

- Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach.
- Správne používa pojmy včera, dnes, zajtra.
- Orientuje sa v základných verejných inštitúciách a službách(obchod, pošta, obecný úrad, pošta, kostol...)
- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok. (*Besiedka s Mikulášom*)
- Vymenuje niektoré historicky známe lokálne objekty napr. hrad, zámok, kostol .(v spojitosti s Vianocami a erbom Sučian.)
- Používa pozdrav, prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.
- Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.

- Vyjadruje pocity zo zážitku vypočutej rozprávky , alebo príbehu- pozitívne i negatívne.
- Reaguje spoločensko prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií - pozitívne i negatívne.
- Opíše aktuálne emócie.
- Rozlišuje dobro a zlo ako protikladné hodnotové aspekty v skutočnej i virtuálnej realite.
- V dialógu vie vypočuť iných.
- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobných predpokladov.
- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.
- Podelí sa o veci.
- Obdarí druhých.
- Presadzuje sa v hre, alebo činnostiach spoločensky prijateľným spôsobom.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SVET PRÁCE

- Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.
- Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. drevo, slama, šúpolie, perie, vlna).
- Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.
- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.
- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu, alebo materiálu.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.
- Pozná niektoré tradičné remeslá.
- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách.

- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj $\frac{3}{4}$ takte.
- Spieva piesne a riekanky.
- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.
- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom, alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.
- Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným spôsobom.
- Vyjadruje piesne, riekanky, a hudobné skladby prostredníctvom hudobnej dramatiky.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Vystrihuje časti obrázkov a spája časti obrázkov lepením.
- Dotvára tvary kresbou (maľbou).
- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.
- Hravo experimentuje s farbami.
- Ovláda niekoľko základných techník maľovania.
- Používa rôzne maliarske nástroje.
- Výtvorne vyjadruje svoje predstavy o svete.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ZDRAVIE A POHYB

- Udržiava poriadok vo svojom okolí.
- Má správne držanie tela v stoji a v sede.
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.
- Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.

- Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania.
- Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.
- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.
- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- **Hry a herné činnosti:** edukačné, konštruktívne, námetové, didaktické, matematické, pohybové, hudobno-pohybové a špecifické prosociálne hry (zamerané na empatiu a delenie sa).
- **Pohybové a relaxačné aktivity:** pohybové a relaxačné cvičenia, rytmizácie a zdravotné cvičenia.
- **Zážitkové a kooperatívne učenie:** cielené vytváranie edukačných situácií, objavovanie, experimentovanie a kooperatívne činnosti v skupine.
- **Kultúrne, spoločenské a regionálne aktivity:** návšteva miestneho kostola a prezeranie Betlehemu, vianočné vystúpenie detí v kostole, pozorovanie sviatočnej výzdoby a architektúry v obci Sučany, kultúrne vystúpenie detí v obci pre oslavujúcich jubilantov.
- **Umelecké, tvorivé a pracovné činnosti:** kreslenie, obkresľovanie, maľovanie, modelovanie, strihanie, lepenie, vkladanie obrázkov, zhotovovanie darčiek pre blízkych a kamarátov, grafomotorické cvičenia.
- **Udržiavanie tradícií a predvianočné rituály:** zdobenie vianočného stromčeka v triede, príprava vianočnej besiedky, organizácia tvorivých vianočných dielní v aktívnej spolupráci s rodičmi, udržiavanie ľudových tradícií regiónu Turiec, pečenie a zdobenie medovníkov.
- **Kognitívne a manipulačné činnosti:** manipulácia s predmetmi a reáliami, riadený rozhovor, rozprávanie príbehov, rozlišovanie, priradovanie a triedenie predmetov.
- **Jazyk, literatúra a dramatické umenie:** práca s detskou knihou a encyklopédiou, čítanie a počúvanie rozprávok, príbehov, kolied či poézie, dramatizácia literárnych textov, hranie divadielka pre deti, jazykové cvičenia a reprodukcia textov.
- **Hudobné aktivity:** aktívne počúvanie vianočných piesní, hudby a kolied, návšteva alebo realizácia vianočného koncertu.

- **Komunikačné a sociálne zručnosti:** ranný a hodnotiaci kruh, otvorená komunikácia emócií, rozvoj sebahodnotenia a oslavy narodenín či menín.
- **Digitálne technológie:** práca na počítači s vybraným edukačným programom, využívanie digitálnych pomôcok a interaktívnych hračiek.

Učebné zdroje:

- **Materiálne zdroje a reálie:** didaktické pomôcky, puzzle, vybavenie tematických kútikov v triedach, pomôcky na cvičenie, vianočný stromček, interiérové ozdoby a vianočné dekorácie.
- **Výtvarný a pracovný materiál:** papier, farby, nožnice, lepidlá, pracovný materiál na výrobu darčiekov, suroviny na pečenie medovníkov.
- **Literatúra a predlohy:** pracovné zošity, detská a odborná literatúra, tematické encyklopédie, rozprávkové knihy.
- **Audiovizuálna a digitálna technika:** interaktívna tabuľa, počítač, digitálne pomôcky, edukačné programy, CD a DVD nosiče s vianočnou hudbou a rozprávkami.
- **Interné projekty materskej školy:** (individuálne podľa tried)
 - *Lienka Bodkulienka*
 - *Filip – Modrá stareнка*
 - *Evička je zdravá*
 - *Filip v krajine zdravia*
 - *Poznávame a chránime prírodné a kultúrne prostredie Turca*

Metódy a prostriedky hodnotenia:

- **Priebežné hodnotenie:** ranné a hodnotiace kruhy, priebežné slovné hodnotenie formou adresnej pochvaly, podpory a povzbudenia detí.
- **Diagnostické metódy:** pedagogické pozorovanie, cielený rozhovor, didaktické hry, priebežné dopĺňanie detských portfólií.
- **Sociálne a sebahodnotenie:** rozvoj sebahodnotiacich zručností detí, hodnotenie správania iných, citlivé vnímanie a hodnotenie vzájomných odlišností medzi ľuďmi a ich konania v rôznych situáciách.
- **Analýza produktov:** hodnotenie pracovných a výtvarných produktov, prezentácia prác na predvianočných výstavkách, kontrola úloh v pracovných zošitoch, vzájomná výmena detských prác na spoločné hodnotenie.

- **Špecifické hodnotenie a dokumentácia:** fotodokumentácia z podujatí a aktivít, zážitkové a motivačné hodnotenie detí Mikulášom počas jeho návštevy v materskej škole.

JANUÁR

Mesiac	Obsahový celok	Témy	Časová dotácia
I.	Pani Zima kraľuje 	Nový rok , mesiace v roku, ročné obdobia Rozprávky pod snehovou perinkou Príroda spí – zvieratká v zime Zimné športy – zimné radovánky	4 týždne

Charakteristika obsahového celku:

Deti na základe priameho pozorovania zmien v prírode rozlišujú časovú postupnosť a pravidelné striedanie ročných období, pričom dokážu presne charakterizovať ich typické znaky. Oboznamujú sa s príchodom nového kalendárneho roka a s ním spojenými sviatkami (Nový rok, Traja králi). Na elementárnej úrovni spoznávajú priebeh a cyklus roka – ročné obdobia, mesiace v roku a dni v týždni.

Pozornosť je venovaná aktuálnemu ročnému obdobiu – zime a jej vplyvu na živú i neživú prírodu. Prostredníctvom experimentovania a vlastného bádania deti skúmajú fyzikálne vlastnosti snehu, ľadu a vody. Utvárajú si emocionálne bohatý vzťah k zimnej prírode a prírodným krásam svojho regiónu. Spoznávajú život voľne žijúcich zvierat v zimnom období, prácu lesníkov a horárov, a aktívne realizujú praktickú starostlivosť o vtáčiky (prikrmovanie). V oblasti pohybových aktivít rozlišujú zimné športy, pričom staršie deti (predškoláci) absolvujú organizovaný lyžiarsky výcvik, kde získavajú elementárne pohybové zručnosti na snehu.

Hlavné ciele (Výkonové štandardy):

- **Rozlišuje a charakterizuje** ročné obdobia podľa ich typických znakov a orientuje sa v cykle kalendárneho roka (mesiace, dni v týždni).
- **Citlivo vníma, opisuje a oceňuje** prírodnú krásu svojho najbližšieho okolia a špecifiká zimnej krajiny.
- **Identifikuje** vybrané lesné a voľne žijúce zvieratá, opisuje ich spôsob života v zime a vie navrhnúť spôsoby ich ochrany a pomoci.
- **Pomenováva a rozlišuje** základné druhy zimných športov, pozná ich pravidlá a potrebnú športovú výstroj.
- **Zvláda** elementárne základy lyžovania, koordináciu pohybu a bezpečného správania sa na svahu (týka sa detí predškolského veku v rámci výcviku).
- **Skúma a overuje** prítomnosť vody v prírode v rôznych skupenstvách (sneh, ľad, para) prostredníctvom jednoduchých pokusov a experimentov.
- **Orientuje sa a pohybuje sa** podľa pokynov v štvorcovej sieti (rozvoj priestorovej predstavivosti a predmatematických zručností).

Téma týždňa	Špecifické ciele edukačných aktivít
Nový rok- mesiace v roku, ročné obdobia	Orientuje sa v základných časových vzťahoch roka, rozlišuje typické znaky jednotlivých ročných období, postupnosť mesiacov v roku a dní v týždni. V rannom kruhu zdieľa a aktívne rozpráva o svojich citových zážitkoch z prežitia vianočných sviatkov a z príchodu Nového roka.
Rozprávky pod snehovou perinou	Prostredníctvom jednoduchých pokusov a experimentov aktívne skúma a overuje fyzikálne vlastnosti snehu, vody a ľadu (topenie, mraznutie). Rozvíja si estetické cítenie, fantáziu a citlivo vníma špecifickú prírodnú krásu zimnej krajiny vo svojom regióne.
Príroda spí- zvieratká v zime	Identifikuje vybrané lesné a voľne žijúce zvieratá a vtáky. Uvedomuje si význam cieľavedomej starostlivosti človeka (lesníkov, horárov) o ich prežitie v období zimného nedostatku potravy. Prostredníctvom zážitkových aktivít si buduje spontánny záujem o život v prírode, učí sa spoznávať zvieratá podľa stôp zanechaných v snehu a realizuje praktickú starostlivosť o vtáčky (výroba krmidiel, prikrmovanie).

Zimné športy, zimné radovánky	Poznáva a pomenováva základné zimné športy, vrátane športového náradia a náčinia, ktoré športovci využívajú. Rozvíja a zvláda zimné pohybové zručnosti pri hrách na snehu (klzanie, bobovanie, sánkovanie). Staršie deti (predškolační) sa aktívne zúčastňujú na organizovanom lyžiarskom výcviku. V rozhovoroch dokáže vysvetliť podstatu a význam športovania, pohybu a otužovania vzduchom pre upevňovanie zdravia a vedenie zdravého životného štýlu. Učí sa primerane a bezpečne reagovať v simulovaných krízových situáciách na snehu a ľade.
--------------------------------------	---

Primárne vzdelávacie oblasti:	<i>Človek a spoločnosť</i> <i>Človek a príroda</i> <i>Zdravie a pohyb</i>
--	---

VZDELÁVACIE ŠTANDARBY

VZDELÁVACIA OBLASŤ – JAZYK A KOMUNIKÁCIA

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.
- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.
- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu.
- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v kresbe, pohybových a dramatických hrách a iných činnostiach.
- Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou a prozaickými žánrami.
- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.

- Pri listovaní a prezeraní knihu správne drží.
- Listuje v knihe správnym smerom.
- Identifikuje niektoré písmená abecedy.
- Rozčlení zvolené slovo na slabiky.
- Určí počet slabík, z ktorých sa skladá slovo(maximálne trojslabičné).
- Vyčlení začiatočnú hlásku slova.
- Úchop a tlak ceruzky zodpovedá norme.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov (o.i. *horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá a stojatá osmička*).
- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

- V obore do 10 vytvorí skupinu predpísaných predmetov s určeným počtom a zo skupiny predmetov oddelí skupinu s určeným počtom.
- Na základe pokynov daných pomocou symbolov $\downarrow$, $\leftarrow$, $\rightarrow$, $\uparrow$, (alebo pomocou iných dohodnutých symbolov pre pohyb v štvorcovej sieti)) sa dokáže pohybovať v štvorcovej sieti.
- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci(bludisku, na jednoduchej mape).
- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok, ktorá stimuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti, vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činnosti. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A PRÍRODA

- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.
- Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda.
- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tieň, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb).
- Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše.
- Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy.
- Identifikuje niektoré životné prejavy živočíchov (pohyb, dýchanie, starnutie a pod.).
- Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov – hibernácia, zimný spánok niektorých zvierat.
- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.
- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovanie zmien v počasí.
- Uvedie príklady, kde všade sa v prírode nachádza voda.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

- Vie koľko má rokov, pozná ročné obdobie, prípadne aj mesiac svojho narodenia.
- Pozná najznámejšie prírodné útvary našej vlasti (Vysoké Tatry...), regionálne útvary (Váh, malá, Veľká Fatra, Valčianska dolina, Martinské Hole...)
- Uvedie príklady tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok: Silvester, Nový rok, Traja Králi.
- Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca, roka.

- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobnostných predpokladov.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa v úlohe cestujúceho v hromadnej doprave (lyžiarsky výcvik).
- Identifikuje pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti.
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania (cesta na lyžiarsky výcvik).
- Nadviaže adekvátny sociálny kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Odmietla kontakt s neznámym dospelým- bezpečné správanie.
- Opíše aktuálne emócie.
- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobných predpokladov.
- Správa sa ohľaduplne k deťom a k dospelým.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SVET PRÁCE

- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.
- Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.
- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.
- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Spieva piesne a riekanky.
- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.
- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.

- Imituje pohyb v hudobno – pohybových hrách.
- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.
- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Ovláda niekoľko techník maľovania.
- Používa rôzne maliarske nástroje.
- Vystrihuje časti obrázkov.
- Spája časti obrázkov lepením.
- Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu a pomenuje ju.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ZDRAVIE A POHYB

- Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.
- Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.
- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.
- Ovláda na elementárnej úrovni základné lyžiarske zručnosti.
- Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie.
- Identifikuje typické znaky ochorenia a zdravia.
- Ovláda základné sebaobslužné činnosti.
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.

- Zvládne turistickú prechádzku.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.
- Zaujme adekvátne postoje k pohybu a športovým aktivitám (zimné hry a športy, výstroj..).

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- **Hry a herné činnosti:** edukačné, konštruktívne, námetové, didaktické, matematické, pohybové, hudobno-pohybové a didaktické hry.
- **Pohybové a relaxačné aktivity:** pohybové a relaxačné cvičenia, rytmizácie, hra na detských hudobných nástrojoch, zdravotné cvičenia a zimné pohybové aktivity- bobovanie, kĺzanie, lyžovanie a športové súťaže.
- **Zážitkové a kooperatívne učenie:** cielené vytváranie edukačných situácií, objavovanie, experimentovanie, pokusy so snehom a ľadom, kooperatívne učenie a činnosti v skupine.
- **Enviromentálne a regionálne aktivity:** vychádzky do prírody, sledovanie a určovanie počasia, zimná starostlivosť o vtáky, kŕmenie vtáčikov a poznávanie prírodného a kultúrneho prostredia Turca.
- **Umelecké, tvorivé a pracovné činnosti:** kreslenie, obkresľovanie, maľovanie, modelovanie, strihanie, lepenie, vkladanie obrázkov, grafomotorické cvičenia a práca v pracovných zošitoch.
- **Zimný športový výcvik:** organizácia a realizácia lyžiarskeho výcviku, zimné športové aktivity a súťaže na snehu.
- **Kognitívne a manipulačné činnosti:** manipulácia s predmetmi, riadený rozhovor, rozprávanie, rozlišovanie, priradovanie, triedenie predmetov a riešenie labyrintov.
- **Jazyk, literatúra a dramatické umenie:** práca s knihou a encyklopédiou, čítanie a počúvanie rozprávok, príbehov či poézie, dramatizácia literárnych textov, detské divadlo, jazykové cvičenia, reprodukcia textov, analyticko-syntetické hry so slovami a určovanie synonym a homonym.
- **Komunikačné a sociálne zručnosti:** ranný a hodnotiaci kruh, otvorená komunikácia emócií, rozvoj sebahodnotenia a oslavy narodenín detí.
- **Digitálne technológie:** práca na počítači s vybraným edukačným programom, práca na interaktívnej tabuli a využívanie elektronických hračiek.

Učebné zdroje:

- **Materiálne zdroje a reálie:** didaktické pomôcky, puzzle, vybavenie tematických kútikov v triedach, pomôcky na cvičenie, didaktické hračky a elektronické didaktické pomôcky (individuálne podľa tried).
- **Výtvarný a pracovný materiál:** papier, farby, nožnice, lepidlá, výtvarný, pracovný a spotrebný materiál na tvorbu.
- **Špeciálna zimná výbava:** zimné športové výstroje na lyžovanie a bobovanie, krmivo pre vtáčky.
- **Literatúra a predlohy:** pracovné zošity, detská a odborná literatúra k téme, tematické encyklopédie, rozprávkové knihy a poézia.
- **Audiovizuálna a digitálna technika:** interaktívna tabuľa, počítač, elektronické hračky, edukačné programy, CD a DVD nosiče.

Interné projekty materskej školy: (individuálne podľa tried)

- Lienka Bodkulienka
- Filip – Modrá starenka
- Evička je zdravá
- Filip v krajine zdravia
- Poznávame a chránime prírodné a kultúrne prostredie Turca

Metódy a prostriedky hodnotenia:

- **Priebežné hodnotenie:** ranné a hodnotiace kruhy, priebežné slovné hodnotenie formou adresnej pochvaly, podpory a povzbudenia detí.
- **Diagnostické metódy:** pedagogické diagnostické metódy, pozorovanie, cielený rozhovor, zisťovanie výslovnosti a úrovne vyjadrovania, didaktické hry a priebežné dopĺňanie detských portfólií.
- **Sociálne a sebahodnotenie:** rozvoj sebahodnotiacich zručností detí, hodnotenie správania iných, vyjadrovanie názorov v rannom kruhu.
- **Analýza produktov:** hodnotenie pracovných a výtvarných produktov detí, prezentácia prác na interiérových výstavkách, kontrola splnených úloh v pracovných zošitoch, vzájomná výmena detských prác na spoločné hodnotenie.
- **Špecifické hodnotenie a dokumentácia:** priebežná fotodokumentácia z aktivít, vytvorenie a vyhodnotenie DVD materiálu z lyžiarskeho výcviku.

FEBRUÁR

Mesiac	Obsahový celok	Témy	Časová dotácia
II.	Moje telo - dokonalá skladačka 	Zdravý životný štýl Moje telo – dokonalá skladačka Zdravá strava – zdravé potraviny Fašiangy – Turíce	4 týždne

Charakteristika obsahového celku:

Prostredníctvom rôznych edukačných, výskumných a zážitkových hier získavajú deti na elementárnej úrovni poznatky o ľudskom tele, o jeho fungovaní, jednotlivých častiach a vnútorných orgánoch. Formou cielených aktivít si vytvárajú pozitívny vzťah k vlastnému zdraviu, osvojujú si základy zdravého životného štýlu, učia sa správnej starostlivosti o ústnu dutinu a spoznávajú nebezpečenstvá, ktoré môžu organizmus poškodiť. V rámci prevencie chorôb sa učia predchádzať nesprávnej životospráve, rozlišujú zdravú a nezdravú výživu a objavujú nové, moderné trendy v stravovaní, pričom získavajú základy prvej pomoci.

Významnú zložku tvorí rozvoj prosociálneho správania, kde deti spoznávajú vzájomné odlišnosti medzi ľuďmi a učia sa zaujať pozitívny, empatický postoj k chorým, zdravotne postihnutým, starým ľuďom alebo osobám z iných sociokultúrnych prostredí. Vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra sa aktívne oboznamujú s bohatými ľudovými tradíciami a kultúrou Slovenska i regiónu Turiec, a to prostredníctvom prežívania zimných sviatkov a zvykov spojených s Hromnicami a Fašiangami.

Hlavné ciele:

- **Kognitívne ciele:** poznať ľudské telo, jeho základné časti a vybrané vnútorné orgány vrátane ich dôležitej činnosti pre život, rozlíšiť zdravú a nezdravú výživu v kontexte

moderných trendov stravovania a poznať tradičné ľudové zvyky regiónu Turiec viažuce sa k sviatkom Hromnice a Fašiangy.

- **Psychomotorické ciele:** uplatňovať správne návyky pri starostlivosti o čistotu ústnej dutiny a zubov, prakticky reagovať a demonštrovať základy správania v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci.
- **Afetívne ciele:** chrániť si aktívne svoje vlastné zdravie, predchádzať rizikám ochorenia a zaujať pozitívny, tolerantný a chápaný postoj k chorým, zdravotne postihnutým či starým ľuďom, ako aj k osobám pochádzajúcim z odlišných sociokultúrnych pomerov.

Téma týždňa	Špecifické ciele edukačných aktivít
Zdravý životný štýl	Pozná ľudské telo, jeho vonkajšie časti, vnútorné orgány a ich základné funkcie. Umelecky stvárňuje ľudskú postavu s využitím rôznych výtvarných techník. Nadobúda sociálne skúsenosti o tom, že medzi nami žijú ľudia so zdravotným znevýhodnením alebo z iných sociokultúrnych prostredí. Rozlišuje päť základných ľudských zmyslov (zrak, sluch, chuť, čuch, hmat) ako svojich verných kamarátov. Aktívne plní úlohy projektu Zdravý úsmev zamerané na starostlivosť o zuby, ústnu dutinu a spoznávanie práce zubného lekára.
Moje telo – dokonalá skladačka	Aktívne sa zapája do plnenia úloh a aktivít interného projektu Chrán si svoje múdre telo. Pozná celkový význam a dôležitosť preventívnej lekárskej starostlivosti. Rozlišuje potenciálne nebezpečenstvá a predmety, ktoré môžu poškodiť zdravie človeka. Uplatňuje základy zdravého životného štýlu a správneho režimu dňa s dôrazom na dostatok pohybu a spánku. Identifikuje základné telesné znaky ochorenia a zdravia. Pomenováva a rozlišuje emócie prežívané v stave zdravia a v stave choroby. Prejavuje empatiu a rozvíja prosociálne správanie formou pomoci inému chorému, postihnutému či starému človeku a obdarúvaním druhých.
Zdravá strava – zdravé potraviny	Uvádza konkrétne príklady zdravej a nezdravej výživy a zdôvodňuje dôsledky nadmernej konzumácie sladkostí na ľudský organizmus. Samostatne triedi zdravé a nezdravé potraviny. Na

	elementárnej úrovni identifikuje prejavy a procesy trávenia. Poznáva liečivé bylinky, rozvíja si pracovné zručnosti pri praktickom sadení semiačok a starostlivosti o kvety. Priebežne pokračuje v plnení úloh projektu Zdravý úsmev so zameraním na dentálnu hygienu po jedle.
Fašiangy - Turíce	Porozumie kultúrnemu a spoločenskému významu zábavy a veselí v období fašiangov. Spoznáva tradičnú regionálnu kultúru a folklórne zvyky oblasti Turca. Zapája sa aktívne do zhotovovania fašiangových masiek a priestorovej výzdoby s využitím rôznych výtvarných a pracovných techník. V zimnej prírode rozlišuje prvky živej a neživej prírody. Získa elementárne pohybové základy lyžovania, sánkovaní, bobovania a bezpečných športových hier na snehu.

Primárne vzdelávacie oblasti:	<i>Človek a príroda</i> <i>Matematika a práca s informáciami</i> <i>Zdravie a pohyb</i> <i>Umenie a kultúra</i>
--	---

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY	
VZDELÁVACIA OBLASŤ – JAZYK A KOMUNIKÁCIA	
• Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu. • Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom. • Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia. • Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov (<i>o.i. horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá a stojatá osmička</i>).	

- Rozumie spisovnej podobe jazyka.
- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.
- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.
- Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná (napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i.)
- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií).

VZDELÁVACIA OBLASŤ – MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.
- Určí (ale aj hmatom) , pomenuje, ale aj vymodeluje guľu, kocku, valec.
- V skupine útvarov identifikuje (aj hmatom) kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.
- Približne nakreslí kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.
- Na základe pokynov daných pomocou symbolov $\downarrow$, $\leftarrow$, $\rightarrow$, $\uparrow$, (alebo pomocou iných dohodnutých symbolov pre pohyb v štvorcovej sieti)) sa dokáže pohybovať v štvorcovej sieti.
- Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar , veľkosť, materiál a pod.).
- Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti.
- Odhadom aj meraním porovná dva predmety podľa veľkosti určeného rozmeru (dĺžka, výška, šírka, hrúbka). Výsledok porovnania vysloví pomocou stupňovania prídavných mien (dlhší, kratší, širší, nižší, užší...).
- Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.) .

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A PRÍRODA

- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.
- Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny.
- Uvedie niektoré životné prejavy rastlín(klíčenie, rast, rozmnožovanie).
- Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu.
- Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách.
- Opíše základné fyziologické funkcie ľudského tela - dýchanie, trávenie, pohyb, krvný obeh, zmyslové vnímanie.
- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (zvuk).
- Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

- Nadviaže adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami - deťmi i dospelými.
- Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia (obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia a iné).
- Identifikuje pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti.
- Obdarí druhých.
- Sústreď sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.
- Odmietá kontakt s neznámymi osobami.
- Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca, roka.
- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu - pozitívne i negatívne.
- Poskytne iným pomoc.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SVET PRÁCE

- Vhodne využíva či spracúva materiály pri modelovaní objektov alebo výrobe jednoduchých strojov.
- Používa náradie a nástroje pri príprave , úprave predmetu alebo materiálu.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.
- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.
- Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.
- Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Spieva piesne a riekanky.
- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.
- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.
- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom, alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami
- Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom (tanec).
- Imituje pohyb v hudobno – pohybových hrách.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Vystrihuje časti obrázkov.
- Spája časti obrázkov lepením.

- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.
- Kreslí postavu.
- Hravo experimentuje s farbami.
- Ovláda niekoľko základných techník maľovania.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ZDRAVIE A POHYB

- Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.
- Uvádza príklady zdravej a nezdravej výživy. Uvedomí si dôsledky nadmernej konzumácie cukru a sladkostí (poškodenie chrupu, nadváha, vypestovanie závislosti).
- Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie
- Má správne držanie tela v stoji a v sede.
- Identifikuje typické znaky ochorenia a zdravia.
- Opíše jednoduchú prevenciu prenesenia infekčného ochorenia (napr. nekýčam na druhého) a vzniku zubného kazu (čistím si zuby). Nebojí sa zubného lekára.
- Má osvojené základné hygienické návyky (Použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, pred jedlom a po zašpinení sa atď.).
- Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.
- Udržiava poriadok vo svojom okolí.
- Manipuluje s náčiním : hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.
- Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti : stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.
- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky.
- Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov : stoj, drep, kľak, sed. ľah.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- **Hry a herné činnosti:** edukačné, konštruktívne, námetové, didaktické, matematické, pohybové a hudobno-pohybové hry.
- **Pohybové a relaxačné aktivity:** pohybové a relaxačné cvičenia, organizované športové aktivity a rytmizácia.
- **Zážitkové a kooperatívne učenie:** cielené vytváranie edukačných situácií, zážitkové a kooperatívne činnosti v skupine, objavovanie, experimentovanie, realizácia pokusov, cielené pozorovanie ľudského tela, exkurzia v zubnej ambulancii a návšteva všeobecného lekára.
- **Umelecké, tvorivé a pracovné činnosti:** kreslenie, obkresľovanie, maľovanie, modelovanie, strihanie, lepenie, vkladanie obrázkov, zhotovovanie darčiekov pre blízkych, práca v štvorcovej sieti a výroba fašiangových masiek.
- **Kognitívne a manipulačné činnosti:** manipulácia s predmetmi, riadený rozhovor, rozprávanie, rozlišovanie, priradovanie, triedenie a skladanie obrázkov z puzzle.
- **Jazyk, literatúra a dramatické umenie:** práca s detskou knihou a encyklopédiou, čítanie a počúvanie rozprávok, príbehov či poézie, dramatizácia literárnych textov, detské divadlo, jazykové cvičenia a reprodukcia príbehov.
- **Komunikačné a sociálne zručnosti:** ranný kruh, otvorená komunikácia emócií, rozvoj sebahodnotenia a oslavy narodenín detí.
- **Digitálne technológie:** práca na počítači s vybraným edukačným programom, využívanie digitálnych hračiek a riadená činnosť na interaktívnej tabuli.

Učebné zdroje:

- **Materiálne zdroje a reálie:** didaktické pomôcky, puzzle, vybavenie tematických kútikov v triedach, pomôcky na cvičenie, detské lekárničky, balóny, hygienické pomôcky, pomôcky na stolovanie a papierová i elektronická štvorcová sieť (individuálne podľa tried).
- **Výtvarný a pracovný materiál:** papier, farby, nožnice, lepidlá, výtvarný a pracovný materiál na tvorbu masiek a darčiekov.
- **Literatúra a predlohy:** pracovné zošity, detská a odborná literatúra, tematické encyklopédie k téme ľudského tela a zdravia.
- **Audiovizuálna a digitálna technika:** interaktívna tabuľa, počítač, digitálne hračky, edukačné softvéry, CD a DVD prehrávač.

Interné projekty materskej školy: (individuálne podľa tried)

- Lienka Bodkulienka
- Filip – Modrá starenka
- Evička je zdravá
- Filip v krajine zdravia
- Poznávame a chránime prírodné a kultúrne prostredie Turca

Metódy a prostriedky hodnotenia:

- **Priebežné hodnotenie:** ranné a hodnotiace kruhy, priebežné slovné hodnotenie formou adresnej pochvaly, podpory a povzbudenia detí.
- **Diagnostické metódy:** pedagogické diagnostické metódy, pozorovanie, cielený rozhovor, sledovanie priebehu a vyhodnocovanie výsledkov pokusov, didaktické hry a priebežné dopĺňanie detských portfólií.
- **Sociálne a sebahodnotenie:** rozvoj sebahodnotiacich zručností detí, hodnotenie správania iných, citlivé vnímanie a hodnotenie vzájomných odlišností medzi ľuďmi.
- **Analýza produktov:** hodnotenie pracovných a výtvarných produktov, prezentácia prác na triednych výstavkách, kontrola úloh v pracovných zošitoch a vzájomná výmena detských prác na spoločné hodnotenie.

MAREC

Mesiac	Obsahový celok	Témy	Časová dotácia
III.	Jar klope na okienko 	Živá a neživá príroda Prebúdzanie prírody Domáce a hospodárske zvieratá a ich mláďatá Priatelia operenci	4 týždne

Charakteristika obsahového celku:

Deti prostredníctvom rôznych aktivít získavajú elementárne predstavy o environmentálnej výchove, o prebúdzaní prírody a stimulovaní chápania pri opise a pozorovaní rastlín a živočíchov. Pozorujú počasie a určujú typické znaky jarného obdobia spojeného so vznikom nového života, ako je narodenie mláďat, klíčenie rastlín a pučanie stromov. Pomocou kníh a médií si prepájajú a kultivujú svoj estetický prejav a zároveň si utvárajú a budujú trvalý pozitívny vzťah k prírode, umeniu a literatúre, čo vrcholí oslavou prírody a literatúry v téme marec – mesiac knihy.

Hlavné ciele:

- **Kognitívne ciele:** získať elementárne predstavy o prebúdzaní prírody, pozorovaní rastlín a živočíchov, pozorovať počasie, určovať typické znaky jarného počasia, získať základné predstavy o zvieratách a ich mláďatách a správnou prácou s knihou získať najdôležitejšie informácie o knihách.
- **Psychomotorické ciele:** uplatňovať praktické zručnosti pri zaobchádzaní s knihou a realizovať úlohy vyplývajúce z plnenia projektov environmentálnej, regionálnej a protidrogovej výchovy.

- **Afektívne ciele:** vyjadriť ochranárske postoje k prírode a životnému prostrediu, hodnotiť správanie ľudí v tejto oblasti a poznať dôsledky nesprávneho zaobchádzania s kvetmi a zvieratami.

Téma týždňa	Špecifické ciele edukačných aktivít
Živá a neživá príroda	Spoznáva, rozlišuje, triedi a charakterizuje živé a neživé súčasti prírody. Spoznáva, čo všetko tvorí našu planétu Zem ako vzduch, vodu, pevninu, rastliny a živočíchy. Utvára si poznatky o tom, čo príroda nevyhnutne potrebuje pre svoj život a zdravý rast, predovšetkým vodu, slnko a vzduch. Chápe vzájomnú prepojenosť živej a neživej prírody a aktívne si utvára trvalé poznatky o dôležitosti ochrany prírody.
Prebúdžanie prírody	Prostredníctvom pravidelného pozorovania okolitého prostredia a prebiehajúcich zmien si utvára stabilné poznatky o neustálom prírodnom cykle, ktorým je striedanie jari, leta, jesene a zimy. Charakterizuje typické znaky jarného obdobia, zmien v počasí a premien v živej i neživej prírode. Spoznáva a citlivo vníma premeny prírody prostredníctvom umeleckej literatúry, poézie a prózy v rámci témy marec – mesiac knihy.
Domáce, hospodárske zvieratá a ich mláďatá	Spoznáva a pomenuje domáce i hospodárske zvieratá a ich narodené mláďatá. Utvára si kognitívne poznatky o celkovej užitočnosti a význame hospodárskych zvierat pre človeka. Sústredene počúva príbehy o zvieratách sprostredkované prostredníctvom literárnych diel a poézie. Samostatne triedi a porovnáva zvieratá podľa ich druhu, miesta výskytu, spôsobu pohybu a charakteristických črt, pričom získava poznatky o nutnosti ochrany všetkých zvierat.
Priatelia operenci	Spoznáva, pomenuje a triedi rôzne druhy vtákov podľa miesta ich výskytu so zameraním na jarný prílet sťahovavých vtákov, synantropné vtáky žijúce v meste a lesné dravce. Charakterizuje typické anatomické znaky vtákov, na základe ktorých úspešne určuje rozdiel medzi vtákmi a cicavcami. Bližšie spoznáva ich špecifický spôsob života, možnosti obživy a stavanie hniezd.

Primárne vzdelávacie oblasti:	<i>Človek a spoločnosť</i> <i>Človek a príroda</i> <i>Jazyk a komunikácia</i> <i>Umenie a kultúra</i>
--	--

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY
VZDELÁVACIA OBLASŤ – JAZYK A KOMUNIKÁCIA • Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu. • Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny. • Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná (napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i.). • Rozumie spisovnej podobe jazyka. • Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady. • Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať (dedukovať) obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách apod. • Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu. • Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach. • Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno- pohybových činnostiach. • Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou(básničkou) a prozaickými žánrami. • Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fiktívnymi a skutočnými príbehmi zo života. • Predvída udalosti deja, zápletku, záver príbehu a opiera sa pri tom o poznanie štruktúry rozprávok, príbehov pre deti a bájok.

- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.
- Používa knihu správnym spôsobom.
- Pri činnostiach s knihou rozumie a aktívne(v primeraných ekvivalentoch) používa výrazy ako autor, kniha, strana, spisovateľ. Spozná priestory knižnice, oboznámiť sa s jej významom pre človeka, spôsobom vypožičiavania kníh. Spozná priestory, kde sa tlačia a vyrábajú knihy, získa základné vedomosti o ich výrobe.
- Identifikuje niektoré písmená abecedy.
- Rozhodne, či sa dve slová rýmujú.
- Rozčlení zvolené slová na slabiky.
- Vyčlení začiatočnú hlásku slova.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

- Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou.
- Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.
- Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje.
- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinkách(do 10 prvkov v skupine).
- Poskladá z primeraného množstva obrázkov podľa predlohy, pokynov a na danú tému.
- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci(v bludisku, na jednoduchej mape)
- Pri usporiadaní 3 predmetov určí predmet s najväčším zvoleným rozmerom. Túto skutočnosť vysloví pomocou slov s predponou naj (najdlhší, najkratší, najužší, najtenší...).

- Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení.
- Pokračuje vo vytvorenej postupnosti predmetov alebo nakreslenej postupnosti obrázkov. Predmety môžu byť celkom odlišné, alebo sa líšia iba farbou či veľkosťou.
- Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A PRÍRODA

- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.
- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov □ Odlišuje živé od neživých súčastí.
- Vymenuje ročné obdobia.
- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasi.
- Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše- prvé jarne kvety.
- Uvedie niektoré životné prejavy rastlín.
- Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny.
- Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

- Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca a roka.
- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.
- Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.

- Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.
- Sústreďí sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.
- Identifikuje pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti.
- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.
- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu pozitívne i negatívne.
- V dialógu vie vypočuť iných (deti i dospelých).
- Podelí sa o veci.
- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobnostných predpokladov.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SVET PRÁCE

- Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.).
- Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy)
- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.
- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.
- Pozná niektoré tradičné remeslá.
- Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Spieva piesne a riekanky.

- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.
- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.
- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.
- Imituje pohyb v hudobno – pohybových hrách.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Vystrihuje časti obrázkov.
- Spája časti obrázkov lepením.
- Dotvára tvary kresbou (mal'bou) a pomenuje výsledok.
- Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.
- Ovláda základy miešania farieb.
- Hravo experimentuje s farbami.
- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.
- Slovné opíše obraz, sochu, dizajn(predmet) a architektúru.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ZDRAVIE A POHYB

- Má správne držanie tela v stojí a v sede.
- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.
- Ovláda skok znožmo a skok vez prekážku.

- Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.
- Rytmicke správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- **Hry a herné činnosti:** edukačné, konštruktívne, námetové, didaktické, matematické, pohybové, hudobno-pohybové hry a špecifické EKO-hry zamerané na vnímanie zvukov v prírode a v blízkom okolí materskej školy.
- **Pohybové a relaxačné aktivity:** pohybové a relaxačné cvičenia, rytmizácie, tanečné hry a zdravotné cvičenia.
- **Zážitkové a kooperatívne učenie:** cielené vytváranie edukačných situácií, objavovanie, experimentovanie, kooperatívne činnosti v skupine, pravidelné vychádzky do prírody, návšteva a exkurzia na farmu za domácimi a hospodárskymi zvieratami.
- **Enviromentálne a regionálne aktivity:** zber odpadového materiálu a zberového papiera, pozorovanie exteriéru prírody, praktické vysádzanie, starostlivosť o jaré rastliny a aktívne spoznávanie prírodného prostredia Turca.
- **Umelecké, tvorivé a pracovné činnosti:** kreslenie, obkresľovanie, maľovanie, modelovanie, strihanie, lepenie, vytváranie výtvarných kompozícií, práca s odpadovým materiálom a cielené grafomotorické cvičenia.
- **Kognitívne a manipulačné činnosti:** manipulácia s predmetmi a reáliami, riadený rozhovor, dialóg, rozprávanie príbehov, prirad'ovanie, triedenie predmetov a riešenie hádaniek.
- **Jazyk, literatúra a dramatické umenie:** práca s detskou knihou a encyklopédiou, čítanie a počúvanie rozprávok, príbehov či poézie, dramatizácia literárnych textov, detské divadlo, jazykové cvičenia, analyticko-syntetické činnosti so slovami, reprodukcia literárnych diel prózy a poézie.
- **Udržiavanie tradícií a čitateľské rituály:** slávnostná návšteva knižnice, vlastná tvorba detských kníh, časopisov a plagátov, realizácia triednej výstavky kníh a prinesenie vlastnej obľúbenej knihy z domu.

- **Hudobné aktivity:** spevacké činnosti, aktívna reprodukcia piesní, hra na detských hudobných nástrojoch a komplexná hudobná dramatizácia.
- **Komunikačné a sociálne zručnosti:** ranný kruh, otvorená komunikácia emócií a systematický rozvoj sebahodnotenia.
- **Digitálne technológie a médiá:** práca na počítači s vybraným edukačným programom, využívanie interaktívnej tabule, práca s digitálnymi hračkami a využívanie masovokomunikačných prostriedkov na ciele získanie nových informácií.

Učebné zdroje:

- **Materiálne zdroje a reálie:** didaktické pomôcky, puzzle, vybavenie tematických kútikov v triedach, pomôcky na cvičenie, odpadový materiál, kvetináče a zemina na vysádzanie.
- **Výtvarný a pracovný materiál:** papier, farby, nožnice, lepidlá, výtvarný, pracovný a spotrebný materiál na tvorbu vlastných kníh a plagátov.
- **Literatúra a predlohy:** pracovné zošity, detská a odborná literatúra k téme prebúdžania prírody a zvierat, tematické encyklopédie, rozprávkové knihy, poézia a vlastné knihy detí donesené z domu.
- **Audiovizuálna a digitálna technika:** interaktívna tabuľa, počítač, elektronické didaktické pomôcky, edukačné programy (napr. projekt Vitajte na farme-Activinspire), CD a DVD nosiče.

Interné projekty materskej školy: (individuálne podľa tried)

- Lienka Bodkulienka
- Filip – Modrá starenka
- Evička je zdravá
- Filip v krajine zdravia
- Poznávame a chránime prírodné a kultúrne prostredie Turca

Metódy a prostriedky hodnotenia:

- **Priebežné hodnotenie:** ranné kruhy, priebežné slovné hodnotenie formou adresnej pochvaly, podpory, motivácie a povzbudenia detí.
- **Diagnostické metódy:** pedagogické diagnostické metódy, pozorovanie, ciele rozhovor, didaktické hry, priebežné zisťovanie úrovne výslovnosti i vyjadrovania a systematické dopĺňanie detských portfólií.

- **Sociálne a sebahodnotenie:** rozvoj sebahodnotiacich zručností detí, priebežné hodnotenie správania detí a ich konania v rôznych simulovaných i reálnych situáciách.
- **Analýza produktov:** hodnotenie pracovných a výtvarných produktov, analýza vyriešených úloh v pracovných zošitoch, prezentácia detských prác na tematickej výstavke s názvom “Kniha, priateľ človeka” a vzájomná výmena prác na spoločné hodnotenie.
- **Špecifické hodnotenie a dokumentácia:** priebežná fotodokumentácia z exkurzie na farmársky dvor, z návštevy knižnice a z environmentálnych aktivít v exteriéri.

APRÍL

Mesiac	Obsahový celok	Témy	Časová dotácia
IV.	Poznávame prírodu 	Veľká noc Bezpečne doma a v škole a v prírode Čo nepatrí do prírody – deň Zeme Jarné záhrady	4 týždne

Charakteristika obsahového celku:

Deti prostredníctvom rôznych aktivít a hier rozvíjajú prírodné poznanie o ľudové tradície, akými sú víťanie jari a veľkonočné sviatky, pričom si hlboko uvedomujú samotný zrod a vzácnosť života na zemi a v prírode. Rozširujú si kognitívne poznatky o prírodnom prostredí, vytvárajú si pozitívny vzťah k živej i neživej prírode a utvárajú si jasné predstavy o bezpečnom správaní sa v domácom, školskom, ale aj v lesnom prostredí s ohľadom na ochranu seba a zvierat. Vo svojom každodennom konaní uplatňujú environmentálne cítenie prostredníctvom aktívneho zapojenia sa do školských a triednych projektov ku Dňu Zeme. V rámci prípravy na prechod do základnej školy absolvujú predškolační motivačnú návštevu u kamarátov v prvom ročníku základnej školy pred samotným zápisom do prvého ročníka. Na úrovni socializácie a spolupráce s komunitou sa deti zúčastnia tvorivých Veľkonočných dielní v materskej škole spolu so svojimi rodičmi a zapoja sa do osláv tradičného stavania mája v obci.

Hlavné ciele:

- Kognitívne ciele:** poznať tradičnú regionálnu kultúru vrátane ľudových tradícií a osláv sviatkov jari, poznať jedinečné prírodné krásy regiónu Turiec, vymenovať historicky významné lokálne objekty v obci, rozlíšiť podľa typických znakov ročné obdobie jar, pozorovať okolitú krajinu, správne určovať jarné počasie, identifikovať

niektoré jarné rastliny, uviesť vybrané životné prejavy rastlín spolu s podmienkami ich rastu a detailne opísať podmienky zabezpečujúce úspešné klíčenie semiačok.

- **Psychomotorické ciele:** uplatňovať praktické zručnosti pri starostlivosti o prírodu a bezprostredné životné prostredie, realizovať tvorivé techniky počas veľkonočných dielní a bezpečne sa pohybovať v prírodnom i mestskom prostredí.
- **Afektívne ciele:** nadväzovať primeraný a otvorený sociálny kontakt s dospelými osobami, prejavovať úctu k tradičným zvykom predkov a citlivo pristupovať k ochrane živej prírody.

Téma týždňa	Špecifické ciele edukačných aktivít
Veľká noc	Spoznáva a rozvíja si kognitívne znalosti o ľudových tradíciách, veľkonočných sviatkoch a zvykoch spojených s vítaním jari na lokálnej, regionálnej aj celonárodnej úrovni. Aktívne sa zúčastní na tvorivých dielnach zameraných na výrobu jarných a veľkonočných dekorácií v spolupráci s rodičmi. Spoznáva tradičné ľudové remeslá, predovšetkým košíkárstvo, medovníkárstvo a ďalšie regionálne profesie.
Bezpečne doma v škole a v prírode	Oboznamuje sa s rozdielnym priestorovým prostredím a režimom dňa v materskej a základnej škole, pričom sa aktívne zúčastní na otvorenej hodine priamo v triede základnej školy. Spoznáva, pomenuje a triedi nebezpečné predmety v domácom i školskom prostredí. Samostatne vyhodnocuje rizikové situácie a identifikuje, čo je škodlivé a nebezpečné pre ľudské zdravie alebo môže spôsobiť zranenie doma či v materskej škole.
Čo nepatrí do prírody - Deň Zeme	Spoznáva environmentálne zásady, uvažuje nad konaním ľudí a následne správne triedi, čo patrí a čo nepatrí do voľnej prírody. Pri pobyte v exteriéri sa správa zodpovedne ako „Malý ochranca prírody“. Aktívne sa zapája do ochranárskych akcií a podujatí ku Dňu Zeme organizovaných materskou školou, čím si buduje a upevňuje pozitívny vzťah k prírode a prírodnému okoliu v obci.
Jarné záhrady	Oboznamuje sa s jarnou premenou úžitkových záhrad, sadov a polí prostredníctvom pozorovania jarného obrábania pôdy, sadenia a siatia rôznych poľnohospodárskych plodín. Spoznáva kvitnúce jarné lúky, voľne rastúce liečivé rastliny a bylinky. Oboznamuje sa

	s dôležitými pracovnými profesiami a novými trendmi v poľnohospodárstve a agroturistike.
--	--

Primárne vzdelávacie oblasti:	<i>Človek a príroda</i> <i>Matematika a práca s informáciami</i> <i>Človek a spoločnosť</i> <i>Jazyk a komunikácia</i>
--	---

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

VZDELÁVACIA OBLASŤ – JAZYK A KOMUNIKÁCIA

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami- deťmi a dospelými.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.
- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.
- Rozumie spisovnej podobe jazyka.
- Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná(napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i.
- Uvažuje nad informáciami prezentovanými prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, porovnáva ich s vlastnou skúsenosťou a s tým, čo vie z iných zdrojov.
- Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou a prozaickými žánrami.
- Na základe ilustrácií rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.
- Používa knihu správnym spôsobom.
- Identifikuje niektoré písmená abecedy.

- Rozčlení zvolené slová na slabiky.
- Vyčlení začiatočnú hlásku slova.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb dlane a prstov.
- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná..
- Predvída udalosti deja, zápletku, záver príbehu a opiera sa pri tom o poznanie štruktúry rozprávok, príbehov pre deti a bájok.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

- V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10.
- V obore do 10 vytvorí skupinu predpísaných predmetov s určeným počtom a zo skupiny predmetov oddelí skupinu s určeným počtom.
- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.
- Rozhodne či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.
- Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.
- Určí (aj len hmatom), pomenuje a vymodeluje guľu, kocku, valec.
- V skupine útvarov identifikuje (aj hmatom) kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.
- Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).
- Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti(napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).
- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci(v bludisku, na jednoduchej mape).

- Pri usporiadaní 3 predmetov určí predmet s najväčším zvoleným rozmerom. Túto skutočnosť vysloví pomocou slov s predponou naj(najdlhší, najkratší, najužší, najtenší...)
- Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti.
- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok vie kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky.
- Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka...) dokreslí obrázok podľa pokynov, dá pokyn na dokreslenie obrázka na určené miesto.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A PRÍRODA

- Vymenuje ročné obdobia.
- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.
- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.
- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Uvedie niektoré životné prejavy rastlín (napríklad klíčenie, rast, rozmnožovanie a pod.).
- Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny.
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.
- Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše..
- Uvedie potravinový a technický úžitok niektorých rastlín.
- Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy, človeka.
- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania – sila a pohyb.
- Rozpozná vybrané poľnohospodárske rastliny.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.
- Plynule rozpráva o svojich záľubách a povinnostiach.
- Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.
- Správne používa pojmy včera, dnes, zajtra.
- Vie koľko má rokov, pozná ročné obdobie a vie príp. mesiac svojho narodenia.
- Uvedie adresu svojho bydliska.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov.
- Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.
- Vymenuje niektoré historicky významné lokálne objekty, napr. hrad, zámok, zrúcaninu hradu, budovy.
- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.
- Predstaví sa deťom i dospelým, oslovuje menom rovesníkov v triede, pozná mená učiteľiek v triede.
- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými (návšteva ZŠ).
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.
- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.
- V dialógu vie vypočuť iných (deti i dospelých)- zápis v ZŠ.
- Odmietá kontakt s neznámymi osobami.
- Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.
- Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SVET PRÁCE

- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.
- Manipuluje s drobnými predmetmi s rôznymi materiálmi.
- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.
- Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.
- Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.
- Podľa návrhu(schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.
- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.
- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.
- Pozná niektoré tradičné remeslá.
- Pozná základnú náplň vybraných profesií(napr. učiteľ, lesník, horár, poľovník...).
- Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.).

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj 3/4 takte.
- Spieva piesne a riekanky.
- Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.
- Imituje pohyb v hudobno- pohybových hrách.
- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.
- Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Spája časti obrázkov lepením.
- Dotvára tvary kresbou(mal'bou) a pomenuje výsledok.
- Pomenuje základné a zmiešané farby.
- Ovláda základy miešania farieb.
- Farbami vyjadruje pocity.
- Vystrihuje časti obrázkov.
- Vyjadruje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ZDRAVIE A POHYB

- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.
- Má správne držanie tela v stoji a v sede.
- Identifikuje zdraviu ohrozujúce situácie.
- Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.
- Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.
- Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku.
- Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- **Hry a herné činnosti:** edukačné, konštruktívne, námetové, didaktické, matematické, pohybové a hudobno-pohybové hry, EKO-hry, hry zamerané na vnímanie zvukov v prírode, hlavolamy a tematické hádanky o prírode.
- **Pohybové a relaxačné aktivity:** pohybové a relaxačné cvičenia, rytmizácie a spevácke činnosti.

- **Zážitkové a kooperatívne učenie:** cielené vytváranie edukačných situácií, objavovanie, experimentovanie, kooperatívne činnosti v skupine, exkurzie, pravidelné vychádzky do prírody spojené s objavovaním a skúmaním, návšteva v základnej škole a návšteva miestnych gazdovských dvorov.
- **Enviromentálne a regionálne aktivity:** praktické sadenie semien, pestovanie jarných rastlín, realizácia pokusov, zbieranie byliniek, hrabanie a upratovanie školského dvora, environmentálne aktivity priamo v teréne, starostlivosť o prírodu a okolie materskej školy v rámci podujatia Deň Zeme.
- **Umelecké, tvorivé a pracovné činnosti:** kreslenie, obkresľovanie, maľovanie, modelovanie, strihanie, lepenie, práca s odpadovým materiálom, netradičné výtvarné a pracovné techniky, maľovanie veľkonočných vajícok a vytváranie zložitých kompozičných celkov o prírode.
- **Kognitívne a manipulačné činnosti:** manipulácia s predmetmi, riadený rozhovor, rozprávanie príbehov, dialóg, rozlišovanie a priradovanie.
- **Jazyk, literatúra a dramatické umenie:** práca s knihou a encyklopédiou, čítanie, počúvanie rozprávok, príbehov či poézie, dramatizácia literárnych textov, detské divadlo, jazykové cvičenia, reprodukcia, analyticko-syntetické činnosti so slovami, nácvik a spev piesní a cielené grafomotorické cvičenia.
- **Kultúrne a spoločenské aktivity:** ukážka hry na ľudových nástrojoch, udržiavanie ľudových tradícií, jarná výstavka v priestoroch školy a návšteva náučno-hudobno-divadelného predstavenia o planéte Zem.
- **Hudobné aktivity:** hra na detských hudobných nástrojoch a komplexná hudobná dramatizácia.
- **Komunikačné a sociálne zručnosti:** ranný kruh, otvorená komunikácia emócií, systematický rozvoj sebahodnotenia a oslavy narodenín rovesníkov.
- **Digitálne technológie:** práca na počítači s vybraným edukačným programom, využívanie interaktívnej tabule a práca s elektronickými hračkami.

Učebné zdroje:

- **Materiálne zdroje a reálie:** didaktické pomôcky, puzzle, vybavenie tematických kútikov v triedach, pomôcky na cvičenie, odpadový materiál, prírodniny, ľudové pomôcky na veľkonočné sviatky a pomôcky na sadenie rastlín (kvetináče, zemina).
- **Výtvarný a pracovný materiál:** papier, farby, nožnice, lepidlá, výtvarný, pracovný a spotrebný materiál na tvorbu veľkonočných dekorácií.

- **Literatúra a predlohy:** pracovné zošity, detská a odborná literatúra, tematické encyklopédie k téme prírody, zvierat a jari, rozprávkové knihy a poézia.
- **Audiovizuálna a digitálna technika:** interaktívna tabuľa, počítač, elektronické hračky, edukačné programy, CD a DVD nosiče.

Interné projekty materskej školy: (individuálne podľa tried)

- Lienka Bodkulienka
- Filip – Modrá starenka
- Evička je zdravá
- Filip v krajine zdravia
- Poznávame a chránime prírodné a kultúrne prostredie Turca (vrátane projektu Chráňme prírodné prostredie Turca)

Metódy a prostriedky hodnotenia:

- **Priebežné hodnotenie:** ranné kruhy, priebežné slovné hodnotenia formou adresnej pochvaly, podpory a povzbudenia detí.
- **Diagnostické metódy:** pedagogické diagnostické metódy, pozorovanie, cielený rozhovor, didaktické hry, zisťovanie úrovne výslovnosti a vyjadrovania, hodnotenie pokusov s rastlinami a priebežné dopĺňanie detských portfólií.
- **Sociálne a sebahodnotenie:** rozvoj sebahodnotiacich zručností detí, hodnotenie správania detí a ich konania v rôznych situáciách.
- **Analýza produktov:** hodnotenie pracovných a výtvarných produktov, prezentácia prác na interiérových výstavkách detských prác, kontrola úloh v pracovných zošitoch a vzájomná výmena prác na spoločné hodnotenie.
- **Špecifické hodnotenie a dokumentácia:** priebežná fotodokumentácia z jarných výletov, vianočných či jarných besiedok, z ukážky hudobných nástrojov a komplexné vyhodnotenie priebežných súťaží.

MÁJ

Mesiac	Obsahový celok	Témy	Časová dotácia
V.	Rozkvitnutá jar 	Moja rodina, keď chodia mama s otcom do práce Moja zlatá mamička Rozkvitnutá jar Hmyz – od húsenice k motýľovi, od včielky k medíku Voda v prírode	5 týždňov

Charakteristika obsahového celku:

Deti prostredníctvom daných tém v mesiaci máj rozvíjajú socializáciu vlastnej osobnosti, pričom sú systematicky vedené k vzájomnej otvorenej komunikácii, tolerancii a upevňovaniu medziľudských vzťahov prostredníctvom rôznych aktivít a hier. Čítaním rôznych literárnych útvarov si upevňujú rodinné väzby, bezpečne identifikujú jednotlivých členov rodiny a vytvárajú si k nim trvalé pozitívne postoje. Súbežne s tým si rozvíjajú kreativitu, tvorivosť, fantáziu i základy kritického myslenia a formujú si emocionálne bohatý vzťah k širšiemu spoločenskému prostrediu. V oblasti prírodovedného poznania získavajú nové poznatky o jarnej prírode, rastlinách a špecifických živočíchoch, predovšetkým o hmyze, pričom aktívne prejavujú svoje ochranárske postoje. Pravidelným športovaním a pohybom na školskom dvore si formujú zdravý návyk na pravidelnú fyzickú aktivitu, zúčastňujú sa na organizovanom plaveckom výcviku v Martine. V rámci spoločenského života pripravujú mamičkám ku Dňu matiek vlastný kultúrny program prezentovaný v materskej škole i v obci.

Hlavné ciele:

- **Kognitívne ciele:** identifikovať a pomenovať jednotlivých členov vlastnej rodiny (mamička, ocko, súrodenci, starí rodičia), otvorene komunikovať a vyjadrovať názory na rôzne témy, poznať vybrané rastliny ako kvety, stromy či kríky vrátane ich základných anatomických častí, identifikovať špecifický spôsob života vybraných druhov hmyzu, poznať zásady kultúrneho správania sa v lese, reprodukovať hlavný obsah vypočutého alebo prečítaného textu a pokusom skúmať funkčnosť i využitie rôznych predmetov a technických zariadení.
- **Psychomotorické ciele:** napodobniť prácu a profesie svojich rodičov počas námetových hier, zberať a tvorivo využívať rozmanitý prírodný materiál pri vytváraní vlastných produktov, aktívne sa zúčastniť na atletickom trojboji detí predškolského veku a úspešne absolvovať organizovaný plavecký výcvik.
- **Afektívne ciele:** vyjadriť primeraným spôsobom svoj hlboký citový vzťah k mamičke, zaujať otvorený pozitívny postoj ku všetkým členom rodiny, prejavovať empatiu a starostlivosť o „dieťaťko“ v podobe bábiky, vyjadrovať ochranárske postoje k prírodnému prostrediu a s citovým zaangažovaním vnímať bábkové divadlo či dramatizáciu.

Téma týždňa	Špecifické ciele edukačných aktivít
Moja rodina, keď chodia mama s otcom do práce , Moja zlatá mamička	Rozpráva a vedie dialóg o svojej blízkej aj širšej rodine, pričom správne určuje postavenie jednotlivých členov v rodinnej štruktúre. Vyjadruje vďačnosť a úctu k rodičom, najmä k svojej mame pri príležitosti jej sviatku. Tvorivo sa podieľa na výrobe darčiekov a aktívne sa zapája do prípravy kultúrneho programu pre mamičky. Pozná základnú náplň profesie svojich rodičov, ako aj ďalších spoločenských pracovných profesií.
Rozkvitnutá jar	Spoznáva a opisuje životný cyklus rastu rastlín. Oboznamuje sa na viacerých úrovniach s rôznymi druhmi stromov, kríkov a kvetov, ktoré samostatne triedi podľa miesta výskytu na lúčne a záhradné, či podľa účinku na okrasné a liečivé. Uplatňuje vo svojom každodennom konaní environmentálne cítenie, citlivo vníma krásu jesennej i jarnej prírody cez rozkvitnuté kvety a upevňuje si ochranárske postoje k celej rastlinnej ríši.

Hmyz, od húsenice k motýlikovi, od včielky k medíku	Spoznáva a rozvíja kognitívne poznatky o drobnej prírode so zameraním na hmyz a vybrané vodné živočíchy. Oboznamuje sa s rôznymi druhmi hmyzu, ktoré následne úspešne triedi podľa ich užitočnosti, miesta výskytu alebo spôsobu pohybu. Využíva vlastnú kreativitu, fantáziu a tvorivosť pri výtvarnom, pracovnom alebo hudobno-dramatickom stvárňovaní hmyzu, pričom vo svojom konaní uplatňuje ochranárske postoje k malým živočíchom.
Voda v prírode	Plne si uvádza a uvedomuje dôležitosť vody v prírode pre zachovanie života na našej planéte Zem. Spoznáva a menuje konkrétne príklady, kde všade sa voda v prírode nachádza. Prostredníctvom rozprávania, počúvania, čítania a vymýšľania príbehov spoznáva kolobeh a život vody od najbližšieho okolia rieky Váh a regiónu Turiec až po vzdialené moria a oceány, pričom si upevňuje znalosti o faune a flóre v okolí rybníkov a riek.

Primárne vzdelávacie oblasti:	<i>Človek a príroda</i> <i>Umenie a kultúra</i> <i>Človek a spoločnosť</i> <i>Jazyk a komunikácia</i>
--	--

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY
VZDELÁVACIA OBLASŤ – JAZYK A KOMUNIKÁCIA - Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami- deťmi i dospelými. - Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.

- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.
- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.
- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.
- Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady.
- Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod.
- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.
- Dokáže vysvetliť prenesený (symbolický) význam jednoduchých slovných spojení.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno - pohybových činnostiach.
- Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fiktívnymi a skutočnými príbehmi zo života.
- Používa knihu správnym spôsobom.
- Identifikuje niektoré písmená abecedy.
- Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom.
- Rozhodne, či sa dve slová rýmujú.
- Rozčlení zvolené slová na slabiky.
- Vyčlení začiatočnú hlásku slova.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prvkov.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.

- V obore do 10 vytvorí skupinu predpísaných predmetov s určeným počtom a zo skupín predmetov oddelí skupinu s určeným počtom.

Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.

- Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje.
- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 prvkov v skupine).
- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov bez určovania ich počtu.
- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci (v bludisku, na jednoduchej mape).
- Opíše polohu predmetov v usporiadanom rade a umiestni v ňom predmet podľa týchto pokynov.
- Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.
- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok, ktorá stimuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti, vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A PRÍRODA

- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia. Vyčlení začiatočnú hlásku slova.
- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.
- Odlišuje živé od neživých súčastí prírody.
- Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše.
- Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny.

- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tieň, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb).
- Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše.
- Na základe pozorovania identifikuje rozdiely medzi živočíchmi v spôsobe ich pohybu.
- Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy.
- Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov.
- Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda.
- Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

- Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach.
- Správne používa pojmy včera, dnes a zajtra.
- Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca a roka.
- Opisuje známe trasy na základe orientačných bodov.
- Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia.(obchod, polícia, pošta a iné).
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania v úlohe cestujúceho v hromadnej doprave v úlohe spolujazdca(plavecký výcvik).
- Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.
- Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie, či vodnú plochu.
- Vymenuje niektoré historicky významné lokálne objekty napr. hrad, zámok.
- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.

- Vymenuje členov blízkej rodiny, identifikuje príbuzenské vzťahy v blízkej rodine.
- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami- deťmi i dospelými. Besiedky ku Dňu matiek, plavecký výcvik.
- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobnostných predpokladov.
- Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií- pozitívne a negatívne.
- Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania.
- Obdarí druhých.
- Opíše aktuálne emócie.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SVET PRÁCE

- Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.).
- Podľa návrhu(schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.
- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.
- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.
- Používa náradie a nástroje pri príprave , úprave predmetu alebo materiálu.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.
- Pozná niektoré tradičné remeslá.
- Pozná základnú tradičnú náplň vybraných profesií(lekár, šofér, učiteľ, policajt).

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj 3/4 takte.
- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a k piesňam.

- Spieva piesne a riekanky.
- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.
- Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.
- Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.
- Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách.
- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.
- Imituje pohyb v hudobno – pohybových hrách.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Vystrihuje časti obrázkov.
- Spája časti obrázkov lepením.
- Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.
- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.
- Ovláda niekoľko techník maľovania.
- Hravo experimentuje s farbami.
- Farbami vyjadruje pocity.
- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.
- Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie) a pomenuje ho.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ZDRAVIE A POHYB

- Má správne držanie tela v stoji a v sede.
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.

- Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku.
- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.
- Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.
- Rytmicke správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.
- Zvládne turistickú vychádzku.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- **Hry a herné činnosti:** edukačné, konštruktívne, námetové, didaktické, matematické, pohybové a hudobno-pohybové hry, EKO-hry, hry zamerané na vnímanie zvukov v prírode, hlavolamy a hry zamerané na starostlivosť o novonarodené dieťaťko spojené s návštevou mamičky s bábätkom.
- **Pohybové a relaxačné aktivity:** zdravotné cvičenia, rytmizácie, spevácke činnosti, bezpečné cestovanie autobusom, realizácia plaveckého výcviku.
- **Zážitkové a kooperatívne učenie:** cielené vytváranie edukačných situácií, objavovanie, experimentovanie, kooperatívne činnosti v skupine, exkurzie, pravidelné vychádzky do prírody spojené s objavovaním, skúmaním, fotografovaním a zberom prírodnín.
- **Enviromentálne a vedecké aktivity:** pozorovanie hmyzu a rastlín pod mikroskopom, lisovanie nazbieraných kvetov, realizácia pokusov s vodou a rôzne hry s vodou v exteriéri.
- **Umelecké, tvorivé a pracovné činnosti:** kreslenie, maľovanie, modelovanie, strihanie, lepenie, práca s odpadovým materiálom a uplatňovanie netradičných výtvarných techník s využitím nazbieraného prírodného materiálu.
- **Kognitívne a manipulačné činnosti:** manipulácia s predmetmi, riadený rozhovor, rozprávanie príbehov, rozlišovanie a priradovanie.
- **Jazyk, literatúra a dramatické umenie:** práca s knihou a encyklopédiou, čítanie, počúvanie rozprávok, príbehov či poézie, dramatizácia literárnych textov, detské

divadlo, jazykové cvičenia, reprodukcia, analyticko-syntetické činnosti so slovami, nácvik a spev piesní, pantomíma a cielené grafomotorické cvičenia vrátane práce v štvorcovej sieti.

- **Kultúrne a spoločenské aktivity:** príprava a realizácia slávnostnej besiedky pre mamičky spojená s kultúrnym vystúpením detí.
- **Hudobné aktivity:** hra na detských hudobných nástrojoch.
- **Komunikačné a sociálne zručnosti:** ranný kruh, otvorená komunikácia emócií, systematický rozvoj sebahodnotenia a oslavy narodenín v kolektíve.
- **Digitálne technológie:** práca na počítači s vybraným edukačným programom, využívanie interaktívnej tabule a práca s elektronickými hračkami.

Učebné zdroje:

- **Materiálne zdroje a reálie:** didaktické pomôcky, puzzle, vybavenie tematických kútikov v triedach, pomôcky na cvičenie, odpadový materiál, nazbieraný prírodný materiál, lupy, mikroskopy, fotoaparáty a hračkárske bábiky.
- **Výtvarný a pracovný materiál:** papier, farby, nožnice, lepidlá, výtvarný a pracovný materiál na tvorbu darčiekov a výtvarných kompozícií.
- **Literatúra a predlohy:** pracovné zošity, detská a odborná literatúra k témam rodiny, hmyzu a vody, tematické encyklopédie, rozprávkové knihy a poézia.
- **Audiovizuálna a digitálna technika:** interaktívna tabuľa, počítač, elektronické didaktické pomôcky, didaktické hračky, edukačné programy, CD a DVD nosiče.

Interné projekty materskej školy: (individuálne podľa tried)

- Lienka Bodkulienka
- Filip – Modrá starenka
- Evička je zdravá
- Filip v krajine zdravia
- Poznávame a chránime prírodné a kultúrne prostredie Turca

Metódy a prostriedky hodnotenia:

- **Priebežné hodnotenie:** ranné kruhy, priebežné slovné hodnotenia formou adresnej pochvaly, podpory a povzbudenia detí pri činnostiach.
- **Diagnostické metódy:** pedagogické diagnostické metódy, pozorovanie, cielený rozhovor, didaktické hry, zisťovanie úrovne výslovnosti i verbálneho vyjadrovania a priebežné dopĺňanie detských portfólií.

- **Sociálne a sebahodnotenie:** rozvoj sebahodnotiacich zručností detí, hodnotenie správania detí, ich konania v rôznych situáciách a hodnotenie správania a postoja ľudí voči prírode a životnému prostrediu.
- **Analýza produktov:** hodnotenie pracovných a výtvarných produktov detí, analýza vyriešených úloh v pracovných zošitoch, realizácia výstaviek detských prác a výstaviek detských výtvorov z prírodnín, vzájomná výmena prác na spoločné hodnotenie.
- **Špecifické hodnotenie a dokumentácia:** fotodokumentácia z priebehu plaveckého kurzu, zo slávnostnej besiedky ku Dňu matiek.

JÚN

Mesiac	Obsahový celok	Témy	Časová dotácia
VI.	Šťastné deti 	Čaro nášho detstva Naša obec – naša vlasť Exotické zvieratá Prišlo leto	4 týždne

Charakteristika obsahového celku:

Deti získavajú nové poznatky na elementárnej úrovni o našej vlasti Slovenskej republike, o hlavnom meste Bratislave, o našej obci Sučany, okresnom meste Martine, Žilinskom kraji, ale tiež o regióne Turiec. Prostredníctvom výletov do blízkeho okolia a osláv Hodžových dní spoznávajú históriu a ľudové tradície Turca. Cez národné, ľudové piesne, zvyky a tradície posilňujú vzťah k rodnej reči a rodnej vlasti. Deti si prostredníctvom rôznych aktivít a hier uvedomujú vlastnú jedinečnosť, spoznávajú multikultúrnu a sociokultúrnu rozmanitosť ľudstva, detí z celého sveta a ich podmienky na život. Na elementárnej úrovni sa zoznamujú so svojimi právami a splniteľnými povinnosťami. Prostredníctvom tém Deti sveta a Chystáme sa na dovolenku sa oboznamujú s okolitými aj vzdialenými štátmi sveta, svetadielmi, s ich obyvateľmi a prírodou. Turistickými vychádzkami, športovaním na vzduchu, slnku a v prírode otužujú detský organizmus a formujú návyk pravidelného športovania. Prežívajú radosť z detských hier, blížiacich sa prázdnin a osláv Dňa otcov. Vnímajú koniec školského roka a s ním prichádzajúce prázdniny, pričom sa pripravujú na rozlúčku predškolákov s materskou školou.

Hlavné ciele:

- **Kognitívne ciele:** spoznať multikultúrnu a sociokultúrnu rozmanitosť ľudstva a detí z celého sveta, poznať vybrané exotické zvieratá vrátane zásad správneho správania sa v zoologickej záhrade, uvedomiť si celkový koniec školského roka a zmysluplne

rozprávať o nadchádzajúcom lete, prázdninách či plánovaných rodinných dovolenkách.

- **Psychomotorické ciele:** zapojiť sa do osláv regionálnych Hodžových dní a kultúrneho vystúpenia pre jubilantov v obci, aktívne pracovať s modernými digitálnymi technológiami a pripraviť darček na slávnostnú rozlúčku s predškolákmi.
- **Afektívne ciele:** zaujať úprimný pozitívny postoj k deťom z celého sveta pri príležitosti osláv Dňa detí, vyjadriť svoj jedinečný vzťah k otcovi prostredníctvom spoločných hier a súťaží na Deň otcov, kultúrne sa správať v prírode a prejať ochranárske postoje k prírodnému prostrediu počas koncoročného výletu s rodičmi.

Téma týždňa	Špecifické ciele edukačných aktivít
Čaro nášho detstva	Pozná deti sveta s rôznou sociokultúrnou rozmanitosťou a z rôzneho znevýhodneného prostredia, v ktorom žijú. Oboznamuje sa s jednotlivými kontinentmi, podmienkami života detí na nich a uvažuje, či sú všade na svete deti šťastné. Prijateľnou formou sa zoznamuje so svojimi právami a splniteľnými povinnosťami, pričom si naplno uvedomuje vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť iných. Prostredníctvom turistickej vychádzky spoznáva blízke okolie obce Sučany a lokalitu Skala, objavuje jej históriu formou edukačnej hry zameranej na hľadanie pokladu a prežíva radosť zo športovania, spontánneho pohybu, detských hier, divadelného predstavenia a karnevalu.
Naša obec - naša vlasť	Pozná obec Sučany, jej charakteristické dominanty, erb, miestne inštitúcie a prírodné krásy. Pozná štátne symboly Slovenskej republiky, ako aj hlavné dominanty hlavného mesta Bratislavy, krajského mesta Žiliny a okresného mesta Martin. Spoznáva najvýznamnejšie historické dominanty a prírodné krásy našej vlasti, ktoré na elementárnej úrovni triedi podľa svetových strán.
Prišlo leto	Bezpečne rozlíši ročné obdobie leto, pričom pravidelne pozoruje a určuje jeho charakteristické znaky a prejavy letného počasia. Vede otvorený dialóg o svojich predstavách a plánoch počas nadchádzajúcich prázdnin. Pozná možné nebezpečenstvá a riziká

	spojené s pobytom na intenzívnom slnku, pobytom vo vode a s pohybom na vozovke, pričom dokáže vymenovať rôzne druhy dopravy a prepravy na rodinnú dovolenku.
Exotické zvieratá	Zmysluplne rozpráva o svojich konkrétnych plánoch na letné prázdniny. Pozná vybrané exotické zvieratá a ovláda zásady kultúrneho a bezpečného správania sa v zoologickej záhrade. Aktívne sa zapojí do celkovej prípravy významnej spoločenskej udalosti s názvom „Rozlúčka s predškólakmi“, vlastnoručne obdaruje svojich kamarátov a dokáže slovne oceniť ich dobré skutky. Aktívne pracuje s modernými digitálnymi technológiami, ovláda vybrané digitálne hry a na záver školského roka samostatne hodnotí svoje celoročné práce a pokroky na základe vlastného detského portfólia.

Primárne vzdelávacie oblasti:	<i>Človek a príroda</i> <i>Umenie a kultúra</i> <i>Človek a spoločnosť</i> <i>Jazyk a komunikácia</i> <i>Zdravie a zdravý životný štýl</i>
--	---

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY	
VZDELÁVACIA OBLASŤ – JAZYK A KOMUNIKÁCIA	
• Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu. • Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny. • Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.	

- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu(napr. udalostí, deja, faktov, informácií).
- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.
- Uvažuje nad informáciami prezentovanými prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, porovnáva ich s vlastnou skúsenosťou a stým, čo vie z iných zdrojov.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno - pohybových činnostiach.
- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.
- Používa knihu správnym spôsobom.
- Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom.
- Rozčlení zvolené slová na slabiky.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

- V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10.
- Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.
- Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje.
- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách(do 10 prvkov skupine).
- Bez zisťovania počtu rozdelí (ak to ide) skupinku obrázkov na 2 skupinky s rovnakým počtom.

- Bez zisťovania počtu predmetov manipuláciou rozdelí skupinku na 2 alebo 3 skupinky s rovnakým počtom.
- Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázkov podľa predlohy, pokynov a na danú tému.
- Usporiada podľa veľkosti určeného rozmeru 3 až 4 predmety.
- Vytvorí (nakreslí) podľa daného vzoru (do 6 objektov) a pravidla jednoduchú postupnosť objektov.
- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci (v bludisku, na jednoduchej mape).
- Na základe pokynov daných pomocou symbolov ↓, ←, →, ↑, (alebo pomocou iných dohodnutých symbolov pre pohyb v štvorcovej sieti) sa dokáže pohybovať v štvorcovej sieti.
- Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry, či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.
- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možností konkrétnej materskej školy), ktorá simuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti (po štvorčekoch aj po vrcholoch), vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.
- Rozhodne, či daný objekt má, nemá danú vlastnosť.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A PRÍRODA

- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.
- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.
- Vymenuje ročné obdobia.
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.

- Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda.
- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tieň, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb).
- Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše (exotické zvieratá).
- Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov.
- Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

- Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach.
- Správne používa pojmy včera, dnes a zajtra.
- Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca a roka.
- Opisuje známe trasy na základe orientačných bodov.
- Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia (napr. obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia, a iné podľa lokálnych podmienok).
- Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa účastníkov cestnej premávky týkajúce sa cyklistov, kolobežkárov, korčuliarov.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov.
- Pozná rôzne druhy dopravných prostriedkov.
- Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.

- Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.
- Pozná najznámejšie prírodné krásy našej vlasti, napr. Vysoké Tatry alebo Dunaj.
- Vymenuje niektoré historicky významné lokálne objekty, napr. hrad, zámok.
- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.
- Rozpozná štátne symboly Slovenskej republiky- zástava, hymna.
- Pozná významné dominanty hlavného mesta Bratislavy, napr. Bratislavský hrad, rieku Dunaj
- Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.
- Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania.
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.
- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobnostných predpokladov.
- V dialógu vie vypočuť iných (deti i dospelých).
- Obdarí druhých.
- Ocení dobré skutky, (rozlúčka s predškólakmi).

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ČLOVEK A SVET PRÁCE

- Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.
- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.
- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.
- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.
- Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií(napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt.
- Pozná niektoré tradičné remeslá.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.
- Spieva piesne a riekanky.
- Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách.
- Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.
- Vyjadri charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.
- Imituje pohyb v hudobno pohybových hrách.
- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.
- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – UMENIE A KULTÚRA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.
- Slovné opíše obraz, sochu, dizajn a architektúru.
- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.
- Hravo experimentuje s farbami.
- Farbami vyjadruje pocity.
- Reaguje výtvarnými prostriedkami na výtvarné dielo.

VZDELÁVACIA OBLASŤ – ZDRAVIE A POHYB

- Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.
- Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie.
- Udržiava poriadok vo svojom okolí.
- Ovláda správnu techniku bicyklovania, kolobežkovania a iných sezónnych aktivít.

- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.
- Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku.
- Manipuluje s náčiním, hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie.
- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.
- Zvládne turistickú prechádzku.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- **Hry a herné činnosti:** edukačné, konštruktívne, námetové, didaktické, matematické, pohybové, hudobno-pohybové hry a realizácia riadených rozhovorov o základných právach a povinnostiach detí.
- **Pohybové a relaxačné aktivity:** pohybové a relaxačné cvičenia, rytmizácie a športové súťaže.
- **Zapojenie do osláv a podujatí:** organizácia osláv Dňa detí, príprava Športového popoludnia s ockom v rámci Dňa otcov, realizácia slávnostnej rozlúčky s predškolákmi spojená s obdarovaním detí a kultúrne vystúpenia v obci pri príležitosti Hodžových dní a osláv jubilantov.
- **Zážitkové a kooperatívne učenie:** cielené vytváranie edukačných situácií, objavovanie, experimentovanie, kooperatívne činnosti v skupine, bezpečné cestovanie autobusom, realizácia koncoročného výletu podľa plánu materskej školy a pravidelné vychádzky do prírody zamerané na objavovanie, skúmanie a počúvanie zvukov exotických zvierat.
- **Umelecké, tvorivé a pracovné činnosti:** kreslenie, maľovanie, modelovanie, strihanie, lepenie, práca s odpadovým materiálom, uplatňovanie netradičných výtvarných techník, spoločné vytváranie veľkých tematických plagátov, upratovanie a triedenie stavebníc či skladaniek a samostatné hodnotenie vlastných výkresov vybraných z celoročných portfólií.

- **Kognitívne a manipulačné činnosti:** manipulácia s predmetmi, riadený rozhovor, rozprávanie príbehov, dialóg, rozlišovanie, priradovanie a triedenie.
- **Jazyk, literatúra a dramatické umenie:** práca s knihou a encyklopédiou, čítanie, počúvanie rozprávok, príbehov či poézie, dramatizácia literárnych textov, detské divadlo, jazykové cvičenia, reprodukcia textov, analyticko-syntetické činnosti so slovami a nácvik spojený so spevom piesní.
- **Hudobné aktivity:** spevacké činnosti a hra na detských hudobných nástrojoch.
- **Komunikačné a sociálne zručnosti:** ranný kruh, otvorená komunikácia emócií, systematický rozvoj sebahodnotenia a oslavy narodenín v kolektíve triedy.
- **Digitálne technológie:** práca na počítači s vybraným edukačným programom, využívanie interaktívnej tabule a práca s elektronickými didaktickými hračkami.

Učebné zdroje:

- **Materiálne zdroje a reálie:** didaktické pomôcky, puzzle, vybavenie tematických kútikov v triedach, pomôcky na cvičenie, spotrebný odpadový materiál, reálne zemegule a nástenné i príručné mapy (individuálne podľa tried).
- **Výtvarný a pracovný materiál:** papier, farby, nožnice, lepidlá, veľkoformátové papiere na plagáty, výtvarný a pracovný materiál na výrobu darčiekov na rozlúčku.
- **Literatúra a predlohy:** pracovné zošity, detská a odborná literatúra k témam vlasti, exotických zvierat a štátov sveta, tematické encyklopédie, rozprávkové knihy a poézia.
- **Audiovizuálna a digitálna technika:** interaktívna tabuľa, počítač, elektronické didaktické pomôcky, didaktické hračky, edukačné programy, CD a DVD nosiče vrátane špeciálnych CD nahrávok „Hroch na návšteve“ a „Hlasy exotických zvierat“.

Interné projekty materskej školy: (individuálne podľa tried)

- Lienka Bodkulienka
- Filip – Modrá starenka
- Evička je zdravá
- Filip v krajine zdravia
- Poznávame a chránime prírodné a kultúrne prostredie Turca

Metódy a prostriedky hodnotenia:

- **Priebežné hodnotenie:** ranné kruhy, priebežné slovné hodnotenia formou adresnej pochvaly, podpory a motivujúceho povzbudenie detí.

- **Diagnostické metódy:** pedagogické diagnostické metódy, pozorovanie, cielený rozhovor, didaktické hry, priebežné zisťovanie úrovne výslovnosti i verbálneho vyjadrovania a systematické dopĺňanie detských portfólií.
- **Sociálne a sebahodnotenie:** rozvoj sebahodnotiacich zručností detí, hodnotenie správania detí a ich konania v rôznych situáciách, hodnotenie správania ľudí voči prírodnému prostrediu a spoločné formatívne hodnotenie podmienok života detí na celom svete v nadväznosti na práva detí.
- **Analýza produktov:** hodnotenie pracovných a výtvarných produktov, analýza celoročných prác a pokrokov vybraných priamo z detských portfólií, kontrola úloh v pracovných zošitoch, realizácia výstaviiek detských prác a vzájomná výmena výkresov na spoločné hodnotenie.
- **Špecifické hodnotenie a dokumentácia:** fotodokumentácia z koncoročného výletu, zo Športového popoludnia s ockom, zo slávnostnej rozlúčky s predškólákmi a z ďalších triednych i celoškolských podujatí.

Doplňok k učebným osnovám:

Všeobecné stratégie uplatňované počas každého obsahového celku

- **Hry a edukačné činnosti:** didaktické, námetové, matematické, konštruktívne a hudobné hry, prstové hry, hry zamerané na citlivosť sluchu a sluchovú diferenciáciu, plánovanie činností samotnými deťmi a riešenie dopravných situácií.
- **Pohybové a turistické aktivity:** každodenné pohybové a relaxačné cvičenia, organizované kolobežkovanie a cielené turistické vychádzky do blízkeho i širšieho okolia.
- **Jazyk, reč a rozvoj predčitateľskej gramotnosti:** artikulačné, rečové, sluchové a rytmické hry so slovami, maľované čítanie, spoločné čítanie, prezeranie kníh a encyklopédií, počúvanie rozprávok a príbehov s porozumením, tvorba nového príbehu a reprodukcia vypočutého textu.
- **Tvorivá dramatika a komunikácia:** ranný komunitný kruh, riadený rozhovor, tematická diskusia, brainstorming, synektika ako metóda spájania zdanlivo nesúvisiacich myšlienok, rozprávanie a demonštrovanie javov učiteľkou, dramatizácia tematického príbehu a komplexná tvorivá dramatika.
- **Umelecké a výtvarné techniky (Artefiletika):** výtvarné vyjadrovanie predstáv, hry s farbou, modelovanie, strihanie, aranžovanie, akčná maľba, kolorovaná kresba, kresba perom, pastel, kaširovanie, frotáž, moderné smery ako pop-art, akčná tvorba, land-art, body-art a ekologická technika RNA (Relevation Natural Art).
- **Bádateľské činnosti a vedecké experimentovanie:** realizácia priameho pozorovania, cielené vychádzky a pozorovanie okolia, bádateľské aktivity rozdelené na deskriptívne, historické a experimentálne, uskutočňovanie pokusov, praktické experimentovanie, formulovanie jednoduchých hypotéz a ich následné dokazovanie v praxi.
- **Rozvoj logického a kritického myslenia:** pojmové a myšlienkové mapovanie, uplatňovanie postupov pri riešení úloh a problémov, zvažovanie alternatív, aplikácia poznatkov, navrhovanie riešení, projektovanie, interpretácia výsledkov a využívanie porovnávacích, indukčných, deduktívnych alebo analyticko-syntetických myšlienkových operácií.
- **Základné matematické a praktické operácie:** určovanie vlastností, odhadovanie veličín, vyjadrenie vzťahov, vyfarbovanie, vyplňovanie predlôh, kombinovanie

prvkov, verbálne objasnenie postupov, číselné vyčíslenie, jednoduché vypočítanie, cielené spoznávanie a definovanie pojmov.

- **Percepčné a socio-emocionálne procesy:** rozvoj aktívneho vnímania, sústredené počúvanie, prijímanie informácií, akceptácia odlišností a verbálne i neverbálne ocenenie výkonu či konania iných.
- **Grafomotorický rozvoj:** cielené grafomotorické hry a cvičenia zamerané na uvoľňovanie ruky a správny úchop písacieho materiálu.

Všeobecné učebné zdroje využívané v každom obsahovom celku

- **Digitálne a interaktívne technológie:** interaktívna tabuľa, výučbové programové softvéry v počítačoch, digitálne záznamy vrátane prezentácií v programe PowerPoint, digitálne záznamy textu, obrazu a zvuku, internetové stránky so zameraním na predprimárnu edukáciu, programovateľná digitálna hračka Bee-Bot spolu s tematickými podložkami a ďalšie moderné digitálne pomôcky.
- **Literatúra a predčítateľské predlohy:** detská autorská a ľudová literatúra, rozprávkové knižky, encyklopédie, lexikóny, detské časopisy, maľované čítanie a literárne i metodické pomôcky obsahujúce písaný text.
- **Odborné a metodické materiály:** odborná pedagogická literatúra, zborníky prstových hier, spevníky a metodické zborníky piesní.
- **Didaktický a obrazový materiál:** pracovné listy, cielený obrázkový materiál, kalendár počasia, záznamové hárky určené na bádateľské aktivity a špeciálne pomôcky na názorné znázorňovanie prírodných javov, predovšetkým magnety, batérie či žiarovky.
- **Matematické pomôcky:** plošné geometrické tvary a priestorové geometrické telesá, najmä kocka, guľa, valec a ihlan.
- **Audiovizuálne materiály:** CD a DVD nosiče obsahujúce rozprávky, hudobné nahrávky detských ľudových i umelých piesní, nahrávky vážnej hudby a selektovanej relaxačnej hudby.
- **Umelecké a divadelné pomôcky:** rozmanitý výtvarný materiál, detské hudobné nástroje (orffov inštrumentár), maňušky, bábkys a divadelné rekvizity.
- **Športové a priestorové zázemie:** komplexný exteriér materskej školy, školské športové ihrisko a univerzálne športové a telovýchovné náčinie i náradie.

KRÚŽOK	VZDELÁVACIE ŠTANDARDY
Tanečný krúžok (pohybová výchova)	Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom a ľudovým tancom. Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách. Zapamätá si sled pohybov, zvláda prísunový krok do strán, pérovanie, vytáčanie bokov, podupy, spájanie hry na tele s tanečným prvkom, tieskanie do chôdze a prísunového kroku. Zvláda tanečné prvky ako chôdzu, chôdzu na špičkách, pochod, prísunový krok dopredu a dozadu, cval bokom, poskoky na jednej nohe a znožmo, točenie na mieste a točenie vo dvojici. Spev spája s jednoduchými tanečnými prvkami v tanečných choreografiách. Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách. Zvláda jednoduchý rytmický pohyb a jednoduché pohybové vyjadrenie rytmu. Pohotovo reaguje na zmenu tempa hudobného sprievodu. Aktívne počúva detské hudobné skladby, pohybovo vyjadruje ich melódiu, náladu a dynamiku. Hudobno-dramaticky stvárni textovú časť piesne. Uplatní spoluprácu pri skupinovom tanci a pri tanci vo dvojici, pričom dôsledne dodrží pravidlá pri tanci.
Pohybová výchova (moderný tanec)	Uplatňuje získané schopnosti pri pohybovom a umeleckom stvárnení charakteru hudby so zameraním na moderný tanec.
Anglický jazyk	Prebúdza v sebe záujem o cudzí jazyk a spoznávanie iných kultúr. Rozvíja si sluchovú pamäť a fonematické uvedomovanie v cudzom jazyku. Oboznamuje sa so základnými jednoduchými frázami z bežného života, bezpečne ovláda pozdravy, farby, čísla, zvieratá, hračky, rodinu a jedlo. Rozvíja neverbálnu komunikáciu a schopnosť správne reagovať na jednoduché pokyny v cudzom jazyku. Prejavuje radosť z učenia prostredníctvom aktívnej účasti na hrách, piesňach a jazykovej dramatizácii.

DOPLNKOVÉ AKTIVITY MATERSKEJ ŠKOLY

DOPLNKOVÁ AKTIVITA	VZDELÁVACIE ŠTANDARDY
Predplavecká príprava (špeciálne pohybové zručnosti a schopnosti)	Osvojí si elementárne základy plávania. Oboznámi sa s plaveckými štýlmi, najmä s kraulovaním nohami, pohybmi pažami a nohami v štýle prsia a znak, skákaním do vody s nohami i s rozbehom a so skokom do vody (šípka). Zapája sa do hier vo vode spojených s potápaním. Oboznamuje sa s vodným prostredím, správne dýcha do vody a nad vodou (nádych, výdych) a učí sa počiatkom splývania formou ležania na vode s aktívnym využitím plaveckých pomôcok.
Lyžiarsky výcvik (špeciálne pohybové zručnosti a schopnosti)	Osvojí si elementárne základy lyžovania. Samostatne a bezpečne používa lyžiarsky vlek a cvičí jednoduchý zjazd z kopca cez pripravené prekážky.

6. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom, v ktorom sa realizuje predprimárne vzdelávanie v materskej škole, je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk. Výchova a vzdelávanie sa uskutočňujú v súlade s § 12 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Materská škola vytvára inkluzívne podmienky pre úspešnú integráciu a adaptáciu detí cudzincov. Špecifikom výchovno-vzdelávacej činnosti u týchto detí je cielené a postupné osvojovanie si základov slovenského jazyka ako druhého jazyka (L2). Cieľom je, aby deti s iným materinským jazykom nadobudli pred vstupom do základnej školy dostatočné, veku primerané a funkčné komunikačné schopnosti v štátnom jazyku.

Podpora rozvoja vyučovacieho jazyka u detí cudzincov sa v materskej škole realizuje prostredníctvom uplatňovania **Katalógu podporných opatrení** vydaného Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, a to najmä:

- **Poskytovaním podporného opatrenia** na podporu vo výchove a vzdelávaní žiaka s nedostatočným ovládaním vyučovacieho jazyka.
- **Úpravou foriem a metód** výchovy a vzdelávania s dôrazom na vizualizáciu, zážitkové učenie a komunikačné hry.
- **Priebežným hodnotením** individuálneho pokroku dieťaťa bez znižovania jeho motivácie.
- **Úzkou spoluprácou** s rodičmi (zákonnými zástupcami) dieťaťa cudzinca pri prekonávaní jazykovej a kultúrnej bariéry.

7. Systém podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Materská škola uplatňuje princípy inkluzívneho vzdelávania s prvoradým cieľom zabezpečiť spravodlivý a rovnaký prístup ku kvalitnému predprimárnemu vzdelávaniu pre všetky prijaté deti. Inklúziu chápeme ako trvalé vytváranie prostredia, v ktorom je rešpektovaná individualita, zdravotný stav, rozvojové možnosti a rodinné zázemie každého jedného dieťaťa. Naším cieľom je odstraňovať bariéry v učení, predchádzať stigmatizácii či vylučovaniu detí z kolektívu a pretvárať rozmanitosť na prínos pre celú triednu komunitu.

- **Pedagogická podpora na úrovni triedy (Pedagogické opatrenia):**
- **Individualizácia a diferenciacia edukačného procesu:** učiteľky flexibilne prispôsobujú náročnosť úloh, tempo, formy a metodické postupy aktuálnym schopnostiam a možnostiam jednotlivých detí.
- **Úprava prostredia a denného režimu:** realizujú sa potrebné organizačné úpravy hrového a edukačného priestoru, materiálneho vybavenia a štruktúry dňa tak, aby stimulovali zmysly a motoriku detí so zdravotným znevýhodnením alebo inými špecifickými potrebami.
- **Proinkluzívna klíma:** v triedach sa cielene budujú pozitívne rovesnícke vzťahy, rozvíja sa prosociálne správanie, empatia a deti sú vedené k prirodzenému akceptovaniu vzájomných odlišností.
- **Mechanizmus poskytovania podporných opatrení:**
- **Identifikácia potrieb a bariér:** na základe každodenného pedagogického pozorovania a priebežnej pedagogickej diagnostiky učiteľky aktívne zachytávajú prvé varovné signály a prekážky vo vývine dieťaťa.
- **Zavádzanie podporných opatrení:** v zmysle platnej legislatívy riaditeľ školy na základe odporúčania poradenského zariadenia alebo po vyhodnotení potrieb vydáva vyjadrenie k poskytnutiu konkrétneho podporného opatrenia (napr. úprava hodnotenia, zaradenie špecifických pomôcok).
- **Inklúzia bez ohľadu na diagnózu:** podporné opatrenia materská škola poskytuje flexibilne každému dieťaťu, ktoré ich v danej chvíli na preklopenie ťažkostí potrebuje,

pričom uplatnenie opatrenia nie je podmienené oficiálnym diagnostickým statusom dieťaťa so ŠVVP.

- **Personálne zabezpečenie a Spolupráca s odborníkmi:**
- **Multidisciplinárny prístup:** pri napĺňaní špecifických potrieb detí učiteľky aktívne kooperujú s externými odbornými zamestnancami v zložení školský logopéd, špeciálny pedagóg, psychológ a asistent učiteľa.
- **Súčasťka poradenského systému:** materská škola úzko spolupracuje s príslušným Centrom poradenstva a prevencie (CPP) v Martine pri nastavovaní optimálnych inkluzívnych prístupov a konzultáciách edukačných stratégií.
- **Partnerstvo s rodinou:** zákonní zástupcovia sú vnímaní ako kľúčoví partneri; škola s nimi vedie otvorenú, vecnú komunikáciu, priebežne ich informuje o vývine dieťaťa a spoločne koordinuje domáci a školský prístup.

8. Stratégie digitálnej transformácie vzdelávania

Hlavným cieľom digitálnej transformácie v našej materskej škole nie je nahradenie tradičných aktivít, ale zmysluplná, veku primeraná a bezpečná integrácia digitálnych technológií do edukačného procesu. Technológie chápeme ako inovatívny nástroj na stimuláciu logického myslenia, tvorivosti, algoritmických schopností a predčitateľskej gramotnosti detí. Digitálna transformácia je realizovaná s prísnyim ohľadom na ochranu zdravia detí, elimináciu pasívneho sledovania obrazoviek a s dôrazom na aktívne, interaktívne a zážitkové učenie.

- **Zmysluplné a vyvážené využívanie digitálnych technológií:**
- **Didaktická integrácia techniky:** technológie sú využívané ako riadený doplnok výchovno-vzdelávacej činnosti, pričom čas strávený s digitálnou pomôckou je prísne regulovaný a striktne podlieha psychohygienickým normám pre deti predškolského veku.
- **Podpora aktívneho učenia:** interaktívna tabuľa a počítače neslúžia na pasívne prezeranie videí, ale na aktívne riešenie edukačných úloh, prácu s výučbovými programovými softvérmi a prezentáciami (napr. Activinspire), ktoré podnecujú detskú zvedavosť.
- **Rozvoj algoritmického myslenia:** prostredníctvom práce s programovateľnou digitálnou hračkou Bee-Bot a tematickými podložkami si deti na elementárnej úrovni rozvíjajú základy programovania, orientáciu v priestore, logiku a schopnosť riešiť jednoduché problémové situácie.
- **Digitálna bezpečnosť, hygiena a inklúzia:**
- **Kybernetická bezpečnosť a hygiena:** materská škola zabezpečuje prísnu filtráciu internetového obsahu a deti sú od útleho veku prijateľnou formou oboznamované s pravidlami bezpečného správania sa v digitálnom svete a s rizikami nadmerného používania obrazoviek.
- **Kompenzácia digitálnej únavy:** každá edukačná aktivita s využitím technológií je okamžite vyvážená pohybovou, relaxačnou alebo grafomotorickou činnosťou v reálnom priestore, čo zabraňuje jednostrannému preťaženiu detského organizmu.
- **Inkluzívny rozmer technológií:** digitálne pomôcky a elektronické materiály sú cielene využívané ako podporné opatrenia pre deti so špecifickými výchovno-vzdelávacími

potrebami a deti cudzincov na vizualizáciu pojmov a jednoduchšie prekonávanie jazykových bariér.

- **Profesionalizácia pedagógov a spolupráca s komunitou:**
- **Rozvoj digitálnych kompetencií učiteliek:** pedagogickí zamestnanci sa kontinuálne vzdelávajú v oblasti moderných digitálnych technológií, efektívneho využívania edukačných softvérov a tvorby vlastných interaktívnych digitálnych záznamov.
- **Osveta smerom k rodine:** materská škola poskytuje zákonným zástupcom odborné poradenstvo a konzultácie v oblasti vplyvu digitálnych technológií na vývin dieťaťa, pričom spoločne koordinuje jednotný prístup k digitálnej hygiene detí doma a v škole.